

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 49 • nr. 11 • december 2013 • € 1,75 • www.sp.nl

HANS VAN HOOFT JR.

'HOOG TIJD DAT DE SP MEER TE ZEGGEN KRIJGT IN NIJMEGEN'

'NEDERLAND HEEFT LOONSVERHOOGING NODIG'

PETJE AF EN FEESTHOEDJE OP VOOR 10 JAAR ROOD

Arend van Dam

WANT DAT IS HANDIG

De afdelingen zijn druk bezig met de voorbereiding van de verkiezingskrantjes voor 19 maart. Heeft u zich al voorbereid op het verspreiden ervan? In de weken voor de verkiezingen kan het nog koud zijn. Voor maar 3 euro vindt u in de webshop deze warme SP-wanten met afneembaar bovendeeel, wat handig is voor het uitdelen en in de brievenbus doen van folders. Kijk bij Kleding op sp.nl/shop

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

KOM IN ACTIE MET ROOD!

Veel jonge SP'ers zijn actief om met jongeren de lokale situatie te verbeteren. Sinds kort is ROOD ook in Arnhem actief.

Alix Wassing vertelt hoe. 'Toen alle leden waren gebeld, gingen een paar mensen aan de slag. We vonden een huisjesmelker door te buurten en nu zetten we met huurders acties op. Daarbij kregen we ondersteuning van het ROOD-bestuur. Zo is het van de grond gekomen. ROOD is nodig in Arnhem. De stad moet leuker en socialer! Wij helpen jongeren om dat voor elkaar te krijgen. Daarnaast is het

supergezellig om de wereld te verbeteren met een club jongeren. Ik kan het iedereen aanraden!

Ben jij een jonge SP'er en moet ook jouw woonplaats socialer? Mail dan naar ROOD, jong in de SP via rood@sp.nl

 Kijk voor inspiratie ook regelmatig op onze website: rood.sp.nl

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie

Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving

Robert de Klerk
Mark Ofman
Gonnie Sluijs
Sebastian Veersma

Aan dit nummer werkten mee

Lesley Arp, Robin Bruinsma, Miranda
Drenth, Jan Marijnissen, Lotte Mertens,
Sander van Oorspronk, Bram Petraeus,
Karen Veldkamp

Foto cover: Bram Petraeus

Aankondiging incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Met ingang van 1 oktober 2013 zal de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal incasseren. Daarbij vermelden we, conform nieuwe wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties

Arend van Dam
Wim Steenhagen

De Tribune op Internet

www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement

€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen

T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in gesproken vorm

Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

IN DIT NUMMER

Actueel

30 november: koopkracht en echte banen

4

Hans van Hoof jr.

Welbespraakt en messcherp

6

Tineke Slagter

Huisarts in de Eerste Kamer

16

Lonen

'Alleen loonsverhoging kan de economie redden'

19

Wie is jouw held?

De terugkeer van de Rooie Reus

26

14 Feestje: 10 jaar ROOD!

22 Canada: 'Een hoopgevende gedachte'

25 MKB-dag: Tips en complimenten

28 LinksVoor: Directeur Geert Duijghuisen staat met zijn voeten in de klei

29 De bewuste zorgpoliskiezer

10, 11, 12, 13 Nieuws 30 Brieven 31 Puzzel

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Een onmisbaar merk

Net als ik heb jij vast wel eens een rookworst van de Hema gekocht. De Hema is, volgens onderzoek, zo'n typisch Nederlands merk. Een naam waarin mensen vertrouwen hebben, je weet wat je er aan hebt.

Een onderzoeksbureau onderzocht namelijk welke merken in Nederland het meest vertrouwd en onmisbaar zijn. En inderdaad. De Hema, de NOS en Albert Heijn scoren hoog op deze lijst. Het zijn deze bekende en betrouwbare merken waar Nederlanders aan gehecht zijn.

Er was nog een interessante uitkomst. Bij die lijst van vertrouwde en onmisbare merken, staat ook een politieke partij. En, je raadt het al, dat is de SP. Een mooi resultaat: onze partij is een herkenbaar én een betrouwbaar merk.

Wij zijn herkenbaar omdat iedereen weet waar wij voor staan. Niemand twijfelt eraan: de SP is een honderd procent sociale partij. Bij alles wat we doen, staat het belang van gewone mensen voorop. De SP is ook een betrouwbare partij. Mensen weten wat ze aan ons hebben. Bij ons geen gedraai en geen politieke spelletjes. We doen mee als de uitkomst sociaal is, en anders niet. Mensen waarderen die duidelijkheid.

De uitslag van dit onderzoek is een compliment en een mooie aansporing om 'ons merk' de komende maanden verder te versterken. Sociaal en betrouwbaar, een mooi merk om bij te horen dacht ik zo.

Ik wens je heel prettige feestdagen.

Emile Roemer
fractievoorzitter SP

'Basta' was de booschap van de SP tijdens deze demonstratie. Natuurlijk was SP-leider Emile Roemer erbij (helemaal links), maar ook SP-senator en asbest-advocaat Bob Ruers (midden links). Helemaal rechts vakbondsbestuurder en Heerlens SP-voorzitter Ron Meyer.

STRIJDVAARDIGE MANIFESTATIE

'WIJ KOMEN ZE HALEN'

De werkgevers kunnen hun borst natmaken. Strijdvaardig en vastbesloten heeft FNV-voorzitter Ton Heerts op zaterdag 30 november het startsein gegeven voor de campagne tegen het kabinetsbeleid. 'Wij vragen niet eens zoveel: 3 procent loonsverhoging voor werkenden en werkzoekenden, plus echte banen. Alleen op deze manier kan de economie weer vlot worden getrokken.'

NAAR SCHATTING 9.000 DEMONSTRANTEN, onder wie een groot smaldeel van de SP, kwamen op 30 november naar de Jaarbeurs in Utrecht. Ze verdiepten zich eerst op maar liefst 26 themabijeenkomsten in de problemen in alle geledingen van werkend Nederland, om vervolgens een protestmars te lopen. De route daarvan liep nota bene over het slot van het tijddritparcours in de Tour de France 2015 en pal langs het hoofdkantoor van de sjoemelende Rabobank, zoals Ton Heerts het uitdrukte: de werkplek van 'de graaiers in onze samenleving'.

Striemende fluitconcerten

Het kilometers lange peloton demonstranten, met in de kopgroep Ton Heerts, droeg honderden vlaggen en ballonnen mee. Er werd muziek gemaakt, van disco tot doedelzak, en er viel in de eensgezinde meute geen wanklank te bespeuren. Militairen, vuilnismannen, schoonmakers, thuisverzorgenden, docenten, ambtenaren, metaalarbeiders, bouwvakkers, flexwerkers, Wajongers, vrachtwagenchauffeurs, zzp'ers, peuterleidsters, ze waren er allemaal bij en getuigden van veel actiebereidheid; al zal

de FNV eerst aan de overlegtafels proberen om tot een evenwichtige verdeling van werk en inkomen te komen. Worden de eisen van diezelfde tafels geveegd dan zal de demonstratie in Utrecht de nodige vervolgen op de werkvloer krijgen.

Minister Lodewijk Asscher van Sociale Zaken was ook naar de Domstad gekomen, maar hij kon nauwelijks boven de de striemende fluitconcerten uit komen. Alleen door samen te werken, zo viel nog net uit zijn woorden op te maken, kan Nederland de economische crisis het hoofd bieden. Nee, dan hebben de vakbond en zijn achterban meer vertrouwen in de SP die in de strijd om meer banen, meer loon en bescherming van de sociale werkvoorziening samen met de FNV optrekt. De grote SP-delegatie werd in Utrecht aangevoerd door Emile Roemer.

Fatsoenlijke baan

Het symbool van de manifestatie was misschien wel de knalrode boodschappentas,

COLUMN

Solidariteit

De menselijke soort heeft op enig moment empathie ontwikkeld, ook bij sommige diersoorten schijnt van empathie sprake te zijn. Die empathie, inlevingsvermogen in de ander, in combinatie met welbegrepen eigenbelang, brengt ons al snel bij solidariteit. Solidariteit is iets anders dan liefdadigheid. Het veronderstelt wederkerigheid. Dat wil zeggen dat het nooit alleen maar nemen kan zijn voor de een, en geven voor de ander. Bij solidariteit speelt het lot een grote rol, het lot wat ons allemaal kan treffen, in de vorm van ziekte of een ongeluk. Door allemaal wat in te leggen ontstaat er een pot waaruit ieder die iets overkomt mag putten om de kosten als gevolg van dat lot op te vangen. Solidariteit, georganiseerd of spontaan maatschappelijk, is een groot goed omdat het mensen bestaanszekerheid en daarmee vertrouwen verschaft. Het is dan ook één van de morele waarden waarop de ideeën en het werk van de SP zijn gebaseerd.

Ons ziektekostenstelsel was vroeger gebaseerd op de solidariteitsgedachte zoals hierboven beschreven. Solidariteit tussen ziek en gezond, rijk en arm, hoog- en laagopgeleid, jong en oud. Jaren geleden kwam daar verandering in. Er kwamen speciale polissen voor jonge mensen, polissen met een lage premie. Die kunnen ook laag zijn, want jonge mensen zijn minder vaak ziek. Hetzelfde geldt voor hoger opgeleiden. Op basis van de grote getallen kan statistisch worden vastgesteld dat zij minder vaak ziek zijn. Na jaren van stijging hebben de zorgverzekeraars aangekondigd dat de premie voor de basisverzekering nu een keer naar beneden kan. Maar wie gaat de prijs betalen? De ouderen en de chronisch zieken, inmiddels één op de drie mensen. Er gaat namelijk fors gesneden worden in de aanvullende pakketten waar juist ouderen en chronisch zieken vaak een beroep op moeten doen. Dit kabinet sloopt met de marktwerking in de zorg de solidariteit uit onze samenleving.

We vervallen van kwaad tot erger met dit VVD-kabinet.

Jan Marijnissen

N, DIE BANEN'

waarvan er duizenden werden uitgedeeld. Aan een tas zonder boodschappen heb je niets en om boodschappen te kunnen doen, moet je wel over een redelijk inkomen beschikken, bij voorkeur verdiend met een fatsoenlijke baan, in welke sector dan ook. Mariëtte Patijn, coördinator arbeidsvoorwaarden bij de FNV, zei het zo: 'Meer koopkracht geeft de economie nieuwe impulsen.

Iedere werknemer heeft recht op een eerlijk salaris en een respectvolle behandeling. Werkgevers, wij komen eraan, wij komen ze halen, die banen.' Bezuinigen is geen werk, staat op de tas te lezen. En zo is het maar net. ●

tekst Robin Bruinsma
foto's Sander van Oorspronk

Eensgezinde actiebereidheid bij militairen, vuilnismannen, docenten, bouwvakkers, Wajongers en zzp'ers

HANS VAN HOOFT JR.

‘SLOPEN GAAT SNELLER DAN BOUWEN’

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart zoekt de Tribune lokale SP-kopstukken op. We trappen af met Hans van Hooft, lijsttrekker in Nijmegen. ‘Het college heeft nagenoeg alles afgebroken wat wij in acht jaar hadden opgebouwd. Slopen gaat sneller dan bouwen. Het is nu aan ons om de kiezers ervan te overtuigen dat een sociaal alternatief in Nijmegen haalbaar is.’

HANS VAN HOOFT IS EEN VLOTTE PRATER, een politicus die moeiteloos zijn opvattingen onder woorden brengt. Op het eerste gezicht wat laconiek, met een gezonde dosis relativering, maar als het erop aankomt zo scherp als een mes. Hij fileert het beleid van de Nijmeegse coalitie (PvdA, GroenLinks en D66), maar rekent zich niet bij voorbaat rijk; hoe stevig en sociaal het verkiezingsprogramma van de SP ook is.

‘De meeste mensen hebben er geen flauw benul van wat de plaatselijke politiek inhoudt. Pas als het hen direct raakt, als de besluitvorming dichtbij komt, begint er iets te dagen. Wie er in de gemeenteraad zitten, weten ze niet of nauwelijks. Toen in Nijmegen werd onderzocht hoe het zit met de bekendheid van raadsleden kwam ik als bekendste uit de bus. Jazeker, maar liefst 1,6 procent van de Nijmeegse bevolking bleek mij te kennen of wel eens van mij te hebben gehoord.’

› **Toen was je opeens een BN’er, een Bekende Nijmegenaar.**

‘Ja, maak er maar grapjes over. Wat stelt een raadslidmaatschap nou helemaal voor? Alleen als je tot de coalitie behoort, kun je het verschil maken. De oppositie moet genoeg nemen met wat kruimeltjes. Wij hebben acht jaar in het college gezeten en deden het niet onaardig. Gratis openbaar vervoer voor ouderen, twaalf wijkbibliotheken van een dreigende sluiting gered, een kunstbus voor kinderen, zo kan ik nog wel even doorgaan. Allemaal leuk en aardig en ook belangrijk, alleen had de SP geen tegenstanders, wij lagen met de PvdA en GroenLinks in bed.’

› **Wat ging er dan, na zo’n succesvolle regeerperiode, mis bij de verkiezingen in 2010?**

‘De SP is van oorsprong een actiep partij, goed in het signaleren van misstanden en

het mobiliseren van krachten in de samenleving. In het college kreeg de SP de kans om onrecht te bestrijden, om de beslissingen de juiste kant op te sturen. Wij moesten tijdens de campagne als het ware op zoek naar problemen in Nijmegen, terwijl de SP zelf aan de touwtjes had getrokken. Na onze tweede regeertermijn ontbrak opeens een helder thema. In die acht jaar hadden we het nodige onrecht weggenomen, dus wat bleef er over? Praten met wijkbewoners over hondenpoep en parkeren, dat schoot niet op. De SP heeft zich in de campagne voor 2010 te bescheiden opgesteld, we deden niet aan borstklopperij, de dynamiek ontbrak. In een verkiezingscampagne gaat het toch altijd weer om de tegenstelling: zij deugen niet, wij deugen wel. Voor ons was alleen de VVD een politieke vijand, maar ja, de VVD had al die tijd op zijn handen gezeten. Daar kwam dan nog eens de landelijke teruggang van de SP bij. In Nijmegen werd, zo zou je

VERKIEZINGSPROGRAMMA

Nijmegen verdient een sociaal alternatief, met dat verkiezingsprogramma gaat de SP Nijmegen de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 in. Uit het bijbehorende persbericht: 'Vier jaar lang heeft het stadsbestuur in Nijmegen de rekening van de crisis neergelegd bij huurders, ouderen, gehandicapten en mensen zonder goedbetaalde baan. Mensen met een modaal inkomen werden kaalgeplukt, terwijl de rijkste 10 procent een forse belastingverlaging kreeg. We kunnen een andere weg inslaan. De weg van solidariteit tussen jong en oud, ziek en gezond, arm en rijk is haalbaar en betaalbaar. De hardwerkende Nijmegenaar verdient het om aan het eind van de maand nog wat over te houden. Ouderen met een klein pensioen worden niet langer gepakt met torenhoge eigen bijdragen voor noodzakelijke thuiszorg en voorzieningen. Starters op de woningmarkt hebben recht op een betaalbare huurwoning. Kleine ondernemers verdienen een steuntje in de rug door afschaffing van de ozb voor huurders van bedrijfspanden. Dat is allemaal mogelijk als villabewoners, grote bedrijven en vastgoedverhuurders wat meer bijdragen aan wat ons allen dierbaar is.'

het kunnen stellen, de SP het slachtoffer van het eigen succes.'

› Dus na vier jaar oppositie kan de SP in Nijmegen zich weer profileren?

'Inderdaad, een meerderheid van de Nijmeegse bevolking had voor een sociale stad gekozen, de PvdA en GroenLinks hadden samen met D66 de bestuursmacht, alleen kwam daar helemaal niets van terecht. Het leek wel alsof de VVD de stad bestuurde. De tweedeling is weer groter geworden, 7 bibliotheekfilialen gingen dicht, die 30.000 euro van de kunstbus voor de jeugd werd uitgegeven aan een *artist in residence*, aan een project voor één enkele kunstenaar, en het gratis ouderenvervoer sneuvelde. Het wordt hoog tijd dat de SP meer te zeggen krijgt in Nijmegen.'

› Samen met...?

'Dat zien we dan wel weer. Geen enkele politieke partij in Nijmegen reken ik tot onze vrienden en toch zal er moeten worden samengewerkt. Het schiet niks op om rancuneus te zijn, in een coalitie moet je elkaar wat gunnen. De andere partijen deugen nergens voor en toch zullen we straks door één deur moeten. Wij hebben ons in het college altijd constructief en fatsoenlijk opgesteld. Afspraak was afspraak. Geen politieke spelletjes, geen mes in de rug, niemand pootje haken: zo stelt de SP zich op. Wij hebben in de coalitie geleerd dat je een euro maar één keertje kunt uitgeven en zijn realistisch genoeg om te beseffen dat de door het rijk opgelegde bezuinigingen een gemeentebestuur dwingen tot kiezen. Het gaat om de juiste keuzes en daarvoor moet de Nijmegenaar bij ons zijn. Ook de afdeling Nijmegen van de SP vindt dat de rekening van de crisis eerlijk en sociaal kan worden verdeeld.'

› Dus jullie kunnen weer lekker ouderwets campagne voeren.

'Ja, maar wel met de bedoeling om terug te keren in het dagelijks bestuur van de gemeente. Wij moeten ervoor zorgen dat de SP weer zo groot wordt dat niemand om ons heen kan. Overigens vind ik dat de SP in minstens de helft van alle gemeenten beter oppositie kan voeren dan plaats te nemen in een coalitie. Om de doodeenvoudige reden dat daarvoor de ervaring, waarover wij wel beschikken, ontbreekt. Zij zijn er gewoon nog niet klaar voor, zeker in deze ingewikkelde tijd waarin steeds meer overheids-taken worden afgestoten naar de gemeen-

sten ('stukjes schrijven en aan elkaar plakken') en werd in 1993 tot afdelingsvoorzitter gekozen. Het was allesbehalve gemakkelijk om de SP in Nijmegen uit te bouwen. De omslag kwam in 1998. Aan de vooravond van de raadsverkiezingen diende zich een opmerkelijke aanwas van leden aan. Het niet aflatende actie- en campagnevoeren leverde 16,6 procent van de stemmen op. Intussen begint Hans van Hooft na de komende verkiezingen aan zijn vierde termijn als fractievoorzitter. De welbespraakte en flamboyante Nijmegenaar heeft geen Haagse ambities, om persoonlijke redenen (net een nieuwe vriendin, zojuist verhuisd,

'Je hoeft niet naar Den Haag om verschil te maken'

ten, die deze regelingen met veel minder geld maar moeten zien uit te voeren.'

In Nijmegen was het de afgelopen decennia vallen en opstaan voor de SP. Hans van Hooft kwam er in 1989 als jonge hond bij. Hij begon niet meteen te blaffen, plakte eerst de stad vol met posters (van Jan Marijnissen op de fiets en dochtertje Lilian achterop) en trof een afdeling aan die op sterven na dood was. De visie van de SP deugde in zijn ogen, maar aan de manier waarop de opvattingen werden uitgedragen, mankeerde van alles. Concrete voorstellen ontbraken en er stroomde amper nieuw bloed door de geleidingen. Hans verrichtte hand- en spandien-

de kinderen, het bedrijf van zijn vriend en hem) en omdat hij liever niet in de spits speelt: 'Laat mij de back maar zijn.' Toch zie je hem zo zitten bij Pauw & Witteman of in De Wereld Draait Door om een standpunt van de SP toe te lichten.

› Of niet, Hans?

'Ben je mal, dat kunnen anderen binnen de SP veel beter. Ik ben wel eens geïnterviewd door Omroep Gelderland. Dan zag ik dat achteraf terug en dacht: nou, nou, je komt niet echt over, Hans. Nee, er valt voor de SP nog meer dan genoeg te doen in Nijmegen. Ik hoef niet zo nodig mijn vleugels uit te slaan.'

ZO VADER ZO ZOON?

Het zal in de Nederlandse politiek niet vaak zijn voorgekomen dat een zoon zijn vader controleert. Zelf haalt Hans van Hooft er zijn schouders over op. 'Wij deden gewoon ons werk, hij in het college en ik in de raad, meer moet je er niet van maken.'

In 2002 brak de SP definitief door in Nijmegen. Vader Hans werd wethouder en zou dat twee periodes blijven. Senior werd door zijn zoon op de vingers gekeken. In 2010 bleef de SP steken op vijf zetels. Onvoldoende, zo zou blijken, om voor de derde achtereenvolgende keer deel te nemen in een links college. Hans junior belandde als fractievoorzitter in de oppositiebanken en voert straks, in maart, andermaal de lijst van de SP aan.

De 47-jarige Hans van Hooft meldde zich in 1989 aan als lid van de SP. Wat goed is, komt snel. Vier jaar later werd hij voorzitter van de afdeling Nijmegen, een jaar later volgde hij Ineke Palm op in de gemeenteraad. Na zijn studie informatica was hij ruim een jaar werkzaam op het partijbureau in Rotterdam. In 1995 tilde hij samen met collega's een softwarebedrijf van de grond. Daarvan is Hans tot op de dag van vandaag mededirecteur. In 2002 volgde zijn benoeming tot aanvoerder van de zeven zetels tellende SP-fractie. Hij onderscheidde zich onder meer met het Deltaplan integratie, gericht op het stopzetten van de tweedeling tussen arm en rijk, tussen zwart en wit.

'In mijn eerste termijn als fractievoorzitter heb ik blunders gemaakt. Nu durf ik te stellen dat ik de klus met twee vingers in de neus klaar, zeker als je dat vergelijkt met de functie van preses van de afdeling. Die werkt echt veel harder. En dan beschik ik ook nog eens over een uitstekende fractie.' Nee, wethouder zal hij nooit worden: 'Ik wil en kan dat mijn vriend en mede-eigenaar van onze onderneming niet aandoen.'

› En jouw kennis en ervaring dan? Die kunnen ze in Den Haag goed gebruiken.

'In Den Haag doet iedereen zijn eigen dingetjes, er zijn werkgroepjes en denktankjes en weet ik veel wat nog meer en de SP-afdelingen kunnen daar ook heus wel hun voordeel mee doen, maar omgekeerd zouden onze mensen in Den Haag ook weleens iets van de afdelingen kunnen leren. Dat tweerichtingsverkeer mis ik. Ook onder actieve SP'ers buiten het Haagse circuit leven slimme ideeën en heldere inzichten. Doe daar je voordeel mee, zou ik zeggen. Helaas gebeurt dat veel te weinig en dat betreurt ik. Zeker een partij als de SP zou daarvoor toch open moeten staan, maar de praktijk is weerbarstig. Ik

denk dan: je hoeft niet per se in Den Haag te zitten om bij te dragen aan waar de SP voor staat, aan een eerlijke verdeling, aan een sterk sociaal Nederland, aan...'

› Europa?

'Precies, ook aan Europa. Zo mag van mij het vrije verkeer van arbeid eruit. Iedere Europeaan moet, waar hij ook werkt, over een werkvergunning beschikken. Zo kan elk land een eigen sociaal en economisch beleid voeren en zullen arbeidskrachten van buiten de landsgrenzen beter worden betaald, omdat ze immers dezelfde rechten en plichten als iedere andere werknemer hebben. Zo voorkom je onderbetaling en bied je ieder-

een gelijke kansen, ook en vooral de eigen inwoners. Nederlandse bouwvakkers staan nu aan de kant omdat hun Poolse collega's goedkoper zijn. Over bouwen gesproken: we moeten betaalbare huizen bouwen, zodat zoals in Nijmegen starters niet meer acht jaar op een woning hoeven te wachten. Je lost er de woningnood mee op en geeft de economie enorme impulsen.' •

tekst Robin Bruinsma
foto's Bram Petraeus

foto: Sander van Oorspronk

Roemer feliciteert de bij een debat met minister Asscher en staatssecretaris van Rijn over de Sensire-affaire aanwezige thuiszorgmedewerkers. Volgens Roemer is de Achterhoek niet de enige plek waar er slecht wordt omgegaan met medewerkers en waar de thuiszorg wordt uitgehouden. 'Het is zaak dat nieuwe Sensires voorkomen worden.'

> DUBBEL SUCCES IN DE ACHTERHOEK

Het harde werken van SP'ers in de Achterhoek heeft afgelopen maand twee successen opgeleverd. De gemeente Berkelland heeft voortaan een eigen SP-afdeling en mede dankzij de maandenlange inzet van die groep SP'ers konden de thuiszorgmedewerkers in de Achterhoek afgelopen maand ook feest vieren.

'Ontslag thuiszorgmedewerkers van de baan'

'Het aanhoudende verzet van de stoere vrouwen en mannen van de Achterhoekse zorgorganisatie Sensire, gesteund door Abvakabo/FNV en de Achterhoekse SP-afdelingen, heeft zijn vruchten afgeworpen', zegt SP-fractievoorzitter Emile Roemer. Hij heeft samen met andere SP-Kamerleden de actievoerders vanaf het begin gesteund. 'Voor 800 mensen is ontslag van de baan en daar feliciteer ik ze van harte mee!' De thuiszorgwerkers worden door zorgorganisaties TSN en Zorgkompas overgenomen tegen dezelfde arbeidsvoorwaarden.

'Samen sta je sterk'

Manon Roest, coördinator van de thuiszorgacties binnen SP Berkelland: 'Al het

gewone afdelingswerk als buurten in de buurt en ledenavonden organiseren liep natuurlijk gewoon door, en in ons geval ook nog de aanvraag om een zelfstandige afdeling te worden. Daar waren we al drie jaar mee bezig. Door samen te werken met de andere Achterhoekse SP'ers konden we het allemaal tegelijkertijd doen en is dit echt een mooie maand geworden.' Die samenwerking is volgens Roest heel natuurlijk gelopen. 'Logisch, want het ontslag van de Sensire-medewerkers speelde in zeven gemeentes. We waren telkens bij elkaars thuiszorgacties aanwezig om de thuiszorgmedewerkers te ondersteunen. We communiceerden gezamenlijk met de thuiszorgmedewerkers en de vakbond en verdeelden onderling het opvragen van informatie. Samen sta je sterk.'

> GOUDGERANDE TAXICONTRACTEN

De Amsterdamse VVD-jongerenorganisatie heeft de moederpartij opgeroepen de SP te steunen met de motie dat stadsbestuurders terughoudend moeten zijn met taxiritjes en alleen nog straattaxi's nemen. Zo moet er een einde komen aan de

goudgerande contracten van stadsdelen met taxibedrijven waardoor in het stadsdeel Noord bestuurders in één jaar 35.000 euro aan taxikosten declareerden. De VVD steunde het voorstel, maar het is weggestemd door PvdA, D66 en GroenLinks.

> 'AANSCHAF JSF HISTORISCHE FOUT'

'De aanschaf van de JSF is een historische fout. Dat zullen we vaststellen als er een parlementaire enquête naar de aanschaf van deze vliegende molensteen wordt gedaan', zegt SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk na afloop van het debat over de JSF. 'Het is onbegrijpelijk dat de coalitie in tijden van bezuinigingen 37 straaljagers voor maar liefst 4,5 miljard euro wil kopen, terwijl we die helemaal niet nodig hebben.'

'PvdA door de pomp gegaan'

Van Dijk: 'Het toestel is nog niet af en kampt met talloze gebreken. De complexe techniek maakt de kans op nieuwe kostenstijgingen en vertragingen levensgroot. Dat betekent weer extra betalen of alsnog op zoek gaan naar een alternatief.' Toen duidelijk werd dat de JSF er zou komen, eiste Van Dijk een niet-goed-geld-terug-regeling in het contract. 'Dat is wel het minste nu de PvdA door de pomp is gegaan. Minister Hennis beloofde hierop toe te zien.' De aankoop van de JSF is weer een stap dichterbij gekomen, maar volgens Van Dijk staat nog allerm minst vast dat de straaljagers er ook daadwerkelijk komen. 'Het contract wordt in 2015 getekend. In de tussentijd kan er nog van alles misgaan waardoor de aanschaf toch niet doorgaat.'

'JSF mag geen kernwapens dragen'

Er is ook nog een positief punt. De Tweede Kamer heeft een motie van Van Dijk aangenomen die stelt dat de JSF geen kernwapens mag dragen. 'De F16 heeft die kernwapentaak nog wel en de Amerikaanse regering had graag gezien dat de JSF die taak overneemt. Maar dat gaat dus niet door, als het aan de Tweede Kamer ligt. De motie is een belangrijke stap richting de wereldwijde verwijdering van kernwapens, om te beginnen uit Nederland.'

foto: Eveline van Egdom

Zie sp.nl/9zfp0n voor 'Lekker knallen met de JSF', het protestlied van Bob Fosko.

> 'EUROPESE HULP VOOR OPBOUW ONAFHANKELIJK PALESTINA'

In januari beslist de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa over voortzetting van het *partnership for democracy* met Palestina. SP-senator Tiny Kox is bijzonder rapporteur over Palestina voor de Parlementaire Assemblee en bezocht daarvoor Palestina afgelopen maand opnieuw.

Voortzetting van de samenwerking

Kox overweegt positief te adviseren over de voortzetting van de samenwerking. Een belangrijke overweging is dat de vertegenwoordigers van alle fracties in het Palestijnse parlement, inclusief Hamas, Kox tijdens zijn werkbezoek hebben laten weten voor voortzetting van de samenwerking te zijn. 'Datzelfde pleidooi kwam ook van de vertegenwoordigers van alle belangrijke Palestijnse instituties, mensenrechtenorganisaties en media.'

'Meebepalen, niet alleen betalen'

Tijdens zijn gesprek met de Palestijnse president Abbas kreeg Kox een duidelijke boodschap mee. 'De Palestijnen willen dat Europa niet alleen genereus meebetaalt

aan de opbouw van de Palestijnse staat, maar ook serieus meebepaalt hoe een einde gemaakt kan worden aan het conflict met Israël en de Israëlische bezetting. De Amerikanen willen het volgens Abbas in hun eentje doen, maar voorlopig gebeurt er volgens hem niks wat een oplossing dichterbij brengt.'

Meer praktische hulp

Kox zegde toe na te gaan hoe de Raad van Europa de komende jaren meer praktische hulp kan bieden bij de opbouw van een onafhankelijk Palestina. 'Dat zijn we als partner verplicht aan de Palestijnse bevolking.' Kox gaf president Abbas in overweging in gesprek te gaan met het Comité van Ministers van de Raad van Europa over mogelijke toetreding van Palestina tot belangrijke conventies over mensenrechten. Tot slot wees Kox op de noodzaak van verkiezingen op korte termijn voor parlement en presidentschap: 'Ik weet dat het moeilijk is, maar makkelijke oplossingen zijn nu eenmaal niet weggelegd voor Palestina.'

foto: Sander van Oorspronk

Advocaten hebben in november in toga gestaakt tegen de forse bezuinigingen op de gefinancierde rechtsbijstand. Ze vrezen dat fatsoenlijke rechtsbijstand straks alleen nog is weggelegd voor mensen met een dikke portemonnee. SP-Tweede Kamerlid Jan de Wit was zelf 25 jaar sociaal advocaat en steunde de advocaten in Amsterdam: 'De vergaande beslissing om te staken snap ik goed. Advocaten kunnen niet meer de nodige kwaliteit leveren als ze onder kostprijs moeten werken. Voor rechtzoekenden komen er te veel onnodige drempels, zodat ze het zonder rechtsbijstand zelf uit moeten zoeken. Een rechtsstaat onwaardig.'

DE NS IS voornemens de **intercity-verbinding** tussen Venlo en Eindhoven per 2016 te laten vervallen. De SP in Venlo is niet van plan lijdzaam af te wachten en is daarom nu al een handtekeningactie begonnen om de status van Venlo als volwaardig intercitystation te behouden.

VOOR HET NEGENTIENDE jaar op rij heeft de Europese Rekenkamer geen volledige goedkeuring gegeven over de besteding van **Europese gelden**. SP-Europarlementariër Dennis de Jong vindt dat de Europese Commissie van alle lidstaten een accountantsverklaring moet eisen en de onderzoekskwaliteit van het eigen anti-fraude-instituut OLAF sterk moet verbeteren.

DE LEIDSE SP wil de **toeristenbelasting** afschaffen, aangezien de opbrengst van 380.000 euro per jaar volledig aan stadsreclame besteed wordt. Volgens de lokale SP-fractie is het ongestuurd bezoekersgeld te vragen om daarmee zelf reclame te maken terwijl het nut daarvan bovendien nooit is aangetoond.

DE WERKGELEGENHEID in de **archeologie** is bijna gehalveerd en veel kennis dreigt te verdwijnen. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk heeft de oprichting van een fonds voorgesteld waarmee archeologische bedrijven samen met gemeentes en universiteiten onderzoek kunnen doen naar belangrijke perioden in ons verleden.

DE MAASTRICHTSE SP heeft een initiatiefvoorstel ingediend om gebouwen en braakliggende grond te gaan gebruiken voor het opwekken van zonne-energie. Tevens stelt de SP Maastricht voor een lokaal **duurzaam energiebedrijf** in de vorm van een coöperatie op te richten.

ROOD DEN BOSCH heeft bij de invalswegen van de stad borden opgehangen om aandacht te vragen voor de 2.900 Bossche kinderen in **armoede** opgroeien en daardoor al jong achterstanden oplopen.

> SP WIL TOTALE OPENHEID VAN PARTIJFINANCIËN

'Politieke partijen moeten volledige openheid geven over de besteding van hun subsidies. Naast een accountant is het publiek dan de echte controleur.' Dat zei SP-fractievoorzitter Emile Roemer op 29 oktober. Hij reageerde daarmee op de suggestie van NRC Handelsblad dat de SP-Tweede Kamerfractie 500.000 euro subsidie zou moeten terugbetalen. Het omgekeerde is echter het geval: de afgelopen jaren heeft de SP meer dan 7 miljoen euro subsidie teruggestort.

Bij veel politieke partijen is nog steeds onduidelijk waar het geld precies vandaan komt. Onduidelijk is welke bedrijven geld geven en welke organisaties politici sponsoren. Roemer: 'De SP is daar altijd heel open over geweest: iedere journalist kan alle informatie opvragen over onze begroting. De SP is ook niet afhankelijk van sponsoring. Onze volksvertegenwoordigers dragen een deel van hun vergoedingen af aan de partij, waardoor we onze eigen broek kunnen ophouden.'

In oktober werden vertrouwelijke stukken gelekt uit het Presidium, het bestuur van de Tweede Kamer, waarbij de suggestie werd gewekt dat de SP onterecht subsidie zou hebben ontvangen. Geheel onjuist, zo bleek al snel.

Reden voor Roemer om ervoor te pleiten dat alle informatie openbaar wordt. 'Dan maken we een einde aan dit soort politieke spelletjes en kunnen de kiezers zelf uitmaken welke partij het beste omgaat met hun belastinggeld.'

> 'BESCHERM BURGERS TEGEN GEZONDHEIDS-RISICO'S VEEHOUDERIJ'

Sinds de Q-koortsepandemie van 2007 is geen concrete wetgeving gemaakt ter bescherming van de omwonenden van intensieve veehouderijen. Omdat de regering haar taak verzaakt, ondanks meerdere oproepen van de SP, heeft SP-Tweede Kamerlid Henk van Gerven nu zelf een initiatiefnota ingediend.

'Te weinig slagkracht'

Ondanks de lessen van de Q-koortsepandemie is de wettelijke borging van volksgezondheid volgens Van Gerven de laatste jaren eerder verslechterd dan verbeterd. 'Toen werd duidelijk dat lagere overheden te weinig slagkracht hadden om vergunningen aan bedrijven te weigeren op basis van gezondheidscriteria.'

Minimumafstand van 250 meter

Bij vestiging of uitbreiding van intensieve veehouderijen zouden de risico's voor de volksgezondheid voortaan zwaar mee moeten wegen in het besluit voor het

verlenen van vergunningen. Overheden moeten volgens Van Gerven ook aan de noodrem kunnen trekken als de gezondheid van de bevolking in het gedrang komt. Hij bepleit bij de aanvraag van nieuwe vergunningen een minimumafstand van 250 meter tussen veehouderij en bewoning en een positief advies van de GGD binnen een straal van 1 kilometer.

sp.nl/9zf3ek

> PARTIJRAAD DRAAGT DENNIS DE JONG VOOR ALS LIJSTTREKKER

De partijraad van de SP heeft Dennis de Jong voorgedragen als lijsttrekker voor de verkiezingen van het Europees Parlement volgend jaar mei. Het SP-congres van februari 2014 beslist uiteindelijk over de voordracht.

De Jong zet in op een sterke vermindering van de macht van de Europese Commissie: 'De SP wil een democratisch Europa en geen technocratisch Europa. Wij willen samenwerking tussen de lidstaten en verzetten ons tegen een centraal bestuur in Brussel. Wij willen sociaal beleid in plaats van neoliberal beleid.'

> NEDERLANDSE REDERIJEN HELPEN FILIPIJNEN

SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk en oud-Kamerlid Remi Poppe zijn blij dat de Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders (KVNR) geld en vrachtcapaciteit van hun schepen beschikbaar stellen voor vervoer van hulpgoederen en materialen voor wederopbouw naar de zwaar getroffen Filipijnen. Van Dijk: 'Een aanzienlijk deel van de opbrengst van giro 555 gaat op aan transportkosten. Daar staat tegenover dat Nederlandse schepen veel op Azië en dus ook op de Filipijnen varen. Op de heenreis zijn de schepen lang niet volgeladen.'

Direct nadat Van Dijk en Poppe het verzoek gedaan hadden is minister Ploumen met de KVNR in contact getreden.

> 'WESTERVOORTSE HONDENBEZITTERS ALS MELKKOE GEBRUIKT'

De SP Westervoort is een petitie gestart om de lokale hondenbelasting aangepast te krijgen. De SP wil dat de gemeente stopt met het gebruiken van hondenbezitters als melkkoe. Bert Brood, voorzitter van SP Westervoort: 'Er mag hondenbelasting geheven worden. Ook wat ons betreft moet de vervuiler betalen. Het kost de gemeente geld om de openbare weg en plaatsen voor honden schoon te maken, maar de kosten bedragen op dit moment minder dan de helft van de inkomsten. Het is te gek voor woorden dat een relatief kleine groep mensen als melkkoe gebruikt wordt voor de tekorten op andere gemeentelijke budgetten, alleen maar omdat ze een hond bezitten.'

foto: ROOD, Groningen

ROOD Groningen stond samen met Sinterklaas minister van Onderwijs Jet Bussemaker op te wachten toen ze op bezoek ging bij het Alfa College. ROOD-woordvoerder Sander Kamstra: 'Minister Bussemaker is stout, want zij pakt de studiefinanciering van studenten af. Hiermee is studeren in Nederland straks alleen nog voor de rijken. Reden genoeg om haar mee te nemen in de zak naar Spanje.'

> ZORGVULDIGER AANPAK CJIB

Het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) zal mensen die hun (verkeers)boetes wel willen maar niet kunnen betalen niet meer automatisch gijzelen en in hechtenis nemen. Staatssecretaris Teeven heeft een zorgvuldigere aanpak toegezegd in antwoord op vragen van SP-Tweede Kamerleden Jan de Wit en Nine Kooiman.

'Hoe houd ik de kantonrechter aan het werk'

Aanleiding voor de vragen was de uitspraak van een kantonrechter waarin de standaard-aanpak van het CJIB gekapiteld werd: 'Wat de kantonrechter niet begrijpt is dat het CJIB kennelijk niet in staat is om een probleem in overleg op te lossen. Zelfs niet als een advocaat zich

meldt, en ook niet als er al een betalingsregeling is getroffen. Het CJIB gaat in dat geval gewoon door (...). Dit kennelijk onder het motto: hoe houd ik de kantonrechter aan het werk.'

'Veel persoonlijk leed'

Natuurlijk moeten mensen boetes en schadevergoedingen op tijd betalen, benadrukt Kooiman. 'Mensen die niet willen betalen moeten als uiterste dwangmiddel worden opgepakt, dat kan niet anders. Maar als er sprake is van betalingsonmacht, en geen betalingsonwil, dan is dit zinloos. En het levert ook nog ontzettend veel persoonlijk leed en kosten voor de samenleving op. Goed dat de staatssecretaris dit nu ook inziet.'

> MEER SLAGKRACHT IN ALPHEN

De SP heeft bij de herindelingsverkiezingen in Alphen aan den Rijn goed geboerd: de partij ging van twee naar drie zetels. Het CDA is met acht zetels als grootste partij uit de bus gekomen, de lokale partij Nieuw Elan kreeg er zes. De VVD was de grootste verliezer, de PvdA verloor eveneens fors. De Alphense SP is tevreden met het resultaat. Bij herindelingsverkiezingen – Alphen wordt uitgebreid met Rijnwoude en Boskoop – zijn de electorale krachten doorgaans lastig te voorspellen. 'Juist in Rijnwoude hebben we goed gescoord',

zegt SP-lijsttrekker Harre van der Nat. 'Daar scoorden we met rond de twintig procent van de stemmen uitstekend. In Rijnwoude hebben we in de wijken veel voor elkaar gekregen en daarvoor zijn we beloofd.'

Emile Roemer, te gast op de verkiezingsavond in Alphen: 'Ik feliciteer alle mensen die hier de afgelopen jaren hard hebben gevochten voor een socialere stad. Die strijd gaat door. Op straat, maar ook in de raad, waar de SP nog meer slagkracht zal

> DENNIS DE JONG: RESPECT VOOR LHBT'S

Volgens SP-Europarlementariër Dennis de Jong kan de Europese Unie het goede voorbeeld geven bij de bevordering van respect voor lhbt's (lesbiënes, homo-, bi- en transseksuelen). De Jong wil dat lidstaten erkennen dat mensen van gelijk geslacht bij elkaar horen als zij getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben verkregen in een andere lidstaat.

> POETSDOEK TEGEN BEZUINIGINGEN THUISZORG

foto: SP Tholen

Afgelopen maanden zijn op diverse plaatsen in Zeeland, waaronder Vlissingen, handtekeningen opgehaald tegen de bezuinigingen op de thuiszorg. Niet op papier, maar op gele schoonmaakdoekjes. Het aanbieden van de verzamelde handtekeningen leidt tot heel wat spektakel, zoals in Tholen. Daar zijn 2929 handtekeningen opgehaald, samen vormen ze een spandoek van meer dan tien meter lang.

hebben om weerstand te bieden aan alle asociale maatregelen die dit kabinet uitstort over het land.' Overigens was de opkomst bedroevend laag: slechts 40 procent van de mensen ging stemmen. In Friesland, waar in drie gemeenten eveneens herindelingsverkiezingen plaatsvonden, deed de PvdA het goed. In Heerenveen en Leeuwarden bleven de sociaal-democraten de grootste; in de nieuwe gemeente de Friese Meren won de Fryske Nasjonale Partij. De SP deed in deze gemeenten niet mee.

Foto Lotte Mertens

ROOD 10 JAAR

EEN ANDERE WERELD IS MOGELIJK

ROOD bestaat 10 jaar! Dat mag gevierd worden: met een feestje in de Moed en een heus jubileumboek. Petje af (en feesthoedje op) voor de SP-jongeren.

OP 17 NOVEMBER vierde ROOD, de jongerenorganisatie van de SP, haar tienjarig bestaan in SP-partijkantoor de Moed. Dat de SP-jongeren garant staan voor een hoop brutale acties, kon je direct opmaken uit de 'Gouden Galerij' van eervolle – en minder eervolle – trofeeën die ROOD op het podium had uitge-

stald. Zo was daar de Gouden Paddenstoel, in volle glorie maar enigszins gebutst. De Nijmeegse Emmy van der Tol, Huisjesmelker van het Jaar 2012, kieperde deze trofee na ontvangst immers uit haar autoraam. Maar ook de Gouden Vliegenmepper van Eberhard van der Laan. De Amsterdamse

burgemeester ontving deze aanmoedigingsprijs nadat hij, mede door aanhoudende kritiek van de SP, besloten had de mosquito in de ban te doen (dat irritante piepkastje om jongeren te verjagen).

Boete

Diverse leden en oud-leden blikten terug op spraakmakende acties uit het verleden. Zo haalde Tweede Kamerlid en oud-voorzitter

Links: Presentator Filinta Karabulut interviewt voormalig ROOD-voorzitter Renske Leijten over de door ROOD georganiseerde kraakgolf in 2003.
 Rechtsboven: Lisa de Leeuw presenteert het middagprogramma, met naast zich de 'Gouden Galerij' van ROOD-trofeeën.

foto Lotte Mertens

Rechtsmidden: ROOD-voorzitter Lieke Smits overhandigt het eerste ROOD-jubileumboekje aan partijvoorzitter Jan Marijnissen.
 Rechtsonder: Ruurt Wiegant begeleidt de ROOD-contactpersonen op gitaar; zij zingen het lied 'Wees een mens' op de melodie van Bella Ciao. Dit strijdlid is geschreven op de ROOD-zomerschool in juli dit jaar.

van ROOD Renske Leijten herinneringen op aan de kraakgolf van 2003, waarmee ROOD in maar liefst twaalf steden de schrijnende gevolgen van de woningnood aan de kaak stelde. Met een spelletje 'feesthoedje op – feesthoedje af' werd het collectieve geheugen van de vereniging getest. Want waarom ontving oud-voorzitter Driek van Vugt ook alweer een boete van 1500 gulden, die leidde tot de actie Piek voor Driek? En waarom

stortte ROOD Groningen in 2007 kilo's mest voor de deur van een verhuurbedrijf?

Proost

De feestelijke dag werd afgesloten met de overhandiging van het eerste exemplaar van het ROOD-jubileumboekje aan partijvoorzitter Jan Marijnissen en een toespraak van ROOD-voorzitter Lieke Smits. Volgens Smits zit het succes van ROOD niet alleen in de

concrete resultaten die de jongerenorganisatie heeft weten af te dwingen. De kracht van ROOD zit vooral in het feit dat duizenden jongeren dankzij ROOD-acties beseffen dat zij hun omgeving kunnen veranderen en dat een andere wereld dus mogelijk is. En op die geweldige prestatie mocht zeker gedronken worden. ●

tekst Lesley Arp • foto's Sander van Oorspronk

‘ER GAAT EEN HELE BENDE GELD AF’

In de zorg staan grote veranderingen voor de deur. Zorg voor jeugd en ouderen wordt steeds meer de verantwoordelijkheid van gemeenten. Er wordt flink bezuinigd en een nog groter beroep gedaan op mantelzorgers. Huisartsen zien vaak als eerste de gevolgen. Daarom enquêteerde de SP honderden huisartsen en sprak de Tribune met Tineke Slagter, huisarts en sinds 2003 Eerste Kamerlid voor de SP.

› **Sinds wanneer ben je huisarts?**

‘Deze maand dertig jaar. Ik heb mijn praktijk in het Groningse Zuidhorn. Voordat ik huisarts werd, was ik vier jaar verpleeghuisarts.’

› **Is er in dertig jaar veel veranderd?**

‘Er is vooral heel veel hetzelfde gebleven. Wat echt veranderd is, is de organisatie van de zorg. Toen ik begon, deed ik het samen met een collega, en één assistente. Nu werk ik met twee huisartsen samen, we hebben een veel grotere praktijk, we hebben met elkaar veel meer patiënten, maar ook veel meer hulppersoneel. Dat zijn de praktijkondersteuners, waarvan er één diabeteszorg doet; een ander doet zorg voor mensen met een psychische aandoening, en nog een die onder anderen mensen met hoge bloeddruk en hartkwalen begeleidt. Maar wat gelukkig is gebleven, is dat je als huisarts heel direct contact met mensen hebt. En de mensen zelf zijn ook niet zo erg veranderd. Nog steeds is een belangrijk deel van mijn werk dat ik ze gelukkig vaak kan geruststellen.’

› **Hoe is het om je huisartsenpraktijk te combineren met Kamerwerk?**

‘Zoals gezegd heb ik heel direct contact met mensen. Als mensen heel rottige dingen meemaken – en dat komt regelmatig voor natuurlijk – is dat voor de huisarts ook emotioneel belastend. En dan is het fijn dat ik het kan afwisselen met Den Haag. Het is daar vaak toch een beetje een spel, soms zelfs een circus. In elk geval neem je letterlijk afstand.’

› **En andersom? Wat betekent je praktijk voor je Kamerlidmaatschap?**

‘De dingen die ik meemaak in de praktijk kan ik heel goed kan inbrengen in de Kamer. Ik ben de enige praktiserende huisarts in

de Eerste Kamer. Daar hebben mensen wel respect voor. En dat betekent dat mensen ook naar je willen luisteren. In het debat kan ik, als je het over de Wmo hebt, of binnenkort over het jeugdwerk, met heel veel praktijkvoorbeelden komen. Dat maakt toch altijd weer indruk; dat je kunt vertellen wat het nou betekent als een bepaalde wet wordt aangenomen. Ik kan dan precies aangeven wat het betekent voor gewone mensen.’

› **Heb je daar een voorbeeld van?**

‘Neem nou het debat over de kosten van geneesmiddelen. In zijn algemeenheid vind ik ook dat die af en toe de pan uitrijzen. Dus wordt erover gesproken of alles maar betaald moet worden. En dat blijft abstract. Totdat ik als huisarts kan vertellen over een patiënt met een ernstige kankersoort, die met zo’n duur middel nog wat langer kan leven. Een jonge patiënt met kinderen. Iedereen heeft natuurlijk snel de neiging om heel zakelijk te redeneren in de Eerste Kamer – ik vind ook dat je dat heel vaak moet doen. Maar dit soort kleine – of eigenlijk juist grote – voorbeelden bepalen soms wel de discussie.’

› **Heb je als huisarts last van de macht van zorgverzekeraars?**

‘Eigenlijk niet echt. De macht van de zorgverzekeraar speelt veel meer in de ziekenhuizen die over geld moeten onderhandelen. Ik komt er met de patiënt, de apotheker en soms de zorgverzekeraar over het algemeen wel uit. Maar het voordeel dat ik heb is: ik werk in een dorp. De lijnen zijn hier kort. Waar je wel last van hebt is dat je iets voorschrijft en dat de apotheek, ook weer gedwongen door de regels – en dan nog allemaal andere regels omdat verschillende zorgverzekeraars allemaal andere

dingen van de apotheek willen – een bepaald medicijn niet kan leveren. Dan gaat het vaak alleen over de verpakking; de ene fabriek gebruikt een ander kleurtje dan de ander. Er zit wel hetzelfde spul in, maar mensen zijn nu eenmaal heel gevoelig voor verpakkingen en kleurtjes. Dus dan moeten wij verklaringen afleggen dat mensen niet tegen het andere kleurtje kunnen. Ik heb wel bewondering voor apothekers die zich voortdurend moeten aanpassen. Ze worden ook te veel afgeknepen. Maar zorgverzekeraars zijn tegen huisartsen uiterst vriendelijk. Dat is ook niet zo verwonderlijk. Als je in de gezondheidszorg wilt bezuinigen, dan moet je de eerste lijn intzien. En dat gebeurt natuurlijk ook. Al dat hulppersoneel in een huisartsenpraktijk is natuurlijk ook bedoeld om ervoor te zorgen dat mensen niet naar de, duurdere, tweede lijn gaan.’

› **Maken mensen keuzes over hun gezondheid op basis van geld?**

‘Ik zie dat mensen het afgelopen jaar eerder vragen: gaat dat van mijn eigen risico af? Nou, bezoek aan de huisarts gaat per definitie niet van je eigen risico af. Maar als je medicijnen voorschrijft, of als je een foto laat maken, of als je bloed laat prikken; dat gaat allemaal wel van je eigen risico af. En mensen vragen nu dus: is dat echt nodig dat onderzoek? Kunnen we niet even wachten? In een aantal gevallen ga ik daar wel in mee. Huisartsen doen soms ook wel bloedonderzoek om mensen gerust te stellen. Je onderhandelt nu meer. Op zichzelf is daar niks mis mee. Het wordt een probleem als ik zeg dat mensen het zouden moeten doen, maar dat ze het niet doen vanwege het geld. En dat speelt vooral bij de aanvullende verzekering. Bijvoorbeeld fysiotherapie: ik weet dan vaak dat als ze er langs zouden gaan, bepaalde

klachten overgaan, maar dat ze dat dan toch niet doen omdat ze daar geen verzekering voor hebben. Dat zie je bij ouderen mensen wat minder, want de meesten gebruiken gewoon medicijnen, die zijn daar ook van overtuigd. Maar het kan ook echt fout gaan. Ik heb een patiënt die in de bijstand zit en suikerziekte heeft, maar die geen pillen wil omdat het van het eigen risico af gaat. Dat vind ik erg. Wat ik dan doe – dat is misschien mijn SP-achtergrond – is dat ik bel met de gemeente.

Maar zoals gezegd, ik zit ook in een dorp. Als ik daar wat wil regelen, dan lukt het meestal ook wel. Ik maak me veel meer zorgen over de grotere steden, waar oude mensen er soms volkomen alleen voor staan. Waar iedereen langs elkaar heen leeft. Ik ben bij de SP omdat ik vind dat we om elkaar moeten denken en solidair moeten zijn. Dat breng ik in de praktijk in mijn huisartsenpraktijk en ook in mijn Kamerwerk. Daar kan ik die boodschap goed kwijt. Niet alleen op het podium, maar ook in de wandelgangen.'

› Deel je de zorgen van de huisartsen uit het recente SP-onderzoek over de zorg voor ouderen?

'Ik deel die zorg. Zuidhorn is een plaats met veel rijkere mensen, we hebben een heel goed nieuw verpleeghuis met een enorme club vrijwilligers, we hebben goede signalering, ouderenzorg. Het is wel een goede ontwikkeling dat meer mensen langer thuis blijven. In mijn dorp is de thuiszorg prima, maar ik sluit niet uit dat het ingewikkelder wordt als de Wmo opgetuigd wordt. Je hebt als huisarts ook een signaleerfunctie vind ik. Het is heel belangrijk dat je weet wie er allemaal zo oud zijn dat ze mogelijk hulp nodig hebben. Dan kan ik daar ouderenwerk op afsturen. Of we kunnen vrijwilligers organiseren.'

› Kunnen mantelzorgers meer oppakken?

'Nee, dat gaat niet zomaar. De partners van dementerende ouderen worden vaak heel erg overbelast. Wat ik ook heel erg zorgelijk vind, zijn de oude mensen die geen kinderen hebben. Als ze wat welgestelder zijn, kunnen ze de hulp vaak wel zelf orga-

niseren. Maar ik heb er toch een aantal in de loop van de tijd zien verpieteren; omdat er niemand meer naar ze omkijkt behalve de thuiszorg en de huisarts. Ik schat in dat het in de grotere steden veel moeilijker of onmogelijk is om daar mantelzorg voor te vinden.'

› Het is toch gewoon een bezuinigingsoperatie?

Ja, dat is het probleem. Kijk, het idee om de zorg in de wijken en buurten te organiseren, dat is ook echt een SP-idee. Maar vervolgens gaat er nu bij die verandering een hele bende geld af. Terwijl iedereen snapt dat als je dat goed wilt organiseren, je eerst meer geld nodig hebt. Als je meer wijkgericht kunt gaan werken, met wijkdiensten, huisartsen en wijkverpleegkundigen, dan zou het niet zo gek zijn. Het treurige is dat er grote bezuinigingsdoelstellingen achter zitten.'

tekst Diederik Olders

foto Miranda Drenth

ONDERZOEK SP: MANTELZORG OUDEREN SCHIET TEKORT

SP ONDERZOEK
**DE HUISARTS AAN HET
WOORD – DEEL 3**
KUNNEN OUDEREN LANGER THUIS BLIJVEN WONEN EN
KAN DE MANTELZORG DIT AAN?

SP

Renske Leijten, SP-Kamerlid Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Ineke Palm, Wetenschappelijk Bureau SP
november 2013

SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten en Ineke Palm van het Wetenschappelijk Bureau van de SP hebben een onderzoek uitgevoerd onder ruim tweehonderd huisartsen. Daaruit blijkt dat deze huisartsen de zorg aan ouderen hard zien achteruitgaan. Tachtig procent van hen constateert dat oudere patiënten onvol-

doende mantelzorg krijgen. Ook geeft 73 procent van de ondervraagde huisartsen aan dat zij merken dat oudere mensen beperkter toegang hebben tot zorg in een instelling. Zij waarschuwen onder meer voor eenzaamheid, verwaarlozing en ondervoeding. De huisartsen vinden het niet reëel dat er straks nog meer wordt verwacht van mantelzorgers; 75 procent van de huisartsen waarschuwt dat de ondersteuning aan mantelzorgers onvoldoende is.

Enkele opvallende uitspraken van de huisartsen:

'Eenzaamheid! En doodswens, het gevoel niet meer mee te tellen in deze maatschappij. Gemeente kan dit straks onmogelijk opvangen.'

'Hulp wordt afgewezen, omdat een zoon die 80 km van z'n ouder(s) woont, geacht wordt het huis schoon te houden, etc.'

'De werklozen worden nu al ingezet in de thuiszorg, verplicht. Die hebben geen tijd om mantelzorg te verlenen, bovendien betekent

het dat er minder kans is op een baan voor werkzoekenden. De werkzoekenden zoeken werk en niet een mantelzorg-project.'

'Professionele hulpverleners kunnen niet zomaar vervangen worden door mantelzorgers.'

Leijten stelt voor om mantelzorgers extra ondersteuning te geven en pleit voor meer investeringen in de thuiszorg. Daarnaast moet de toegang tot verzorgingshuizen gegarandeerd worden. Leijten: 'Je ziet waar deze kabinetsplannen toe leiden. Als mensen verstoken blijven van professionele zorg gaat het echt de verkeerde kant op.'

Het rapport 'De huisarts aan het woord deel 3' is hier te vinden: sp.nl/9zg3in

LOONSVERHOGING

'HET IS DE ENIGE MANIER NOG'

Steeds meer economen en politici zeggen het nu hardop: de lonen moeten omhoog. Alleen dan kunnen de enorme werkloosheid, de nood bij huishoudens en bedrijven en de malaise in Zuid-Europese landen effectief bestreden worden. Het kabinet blijft echter inzetten op bezuinigingen en lastenverzwaringen.

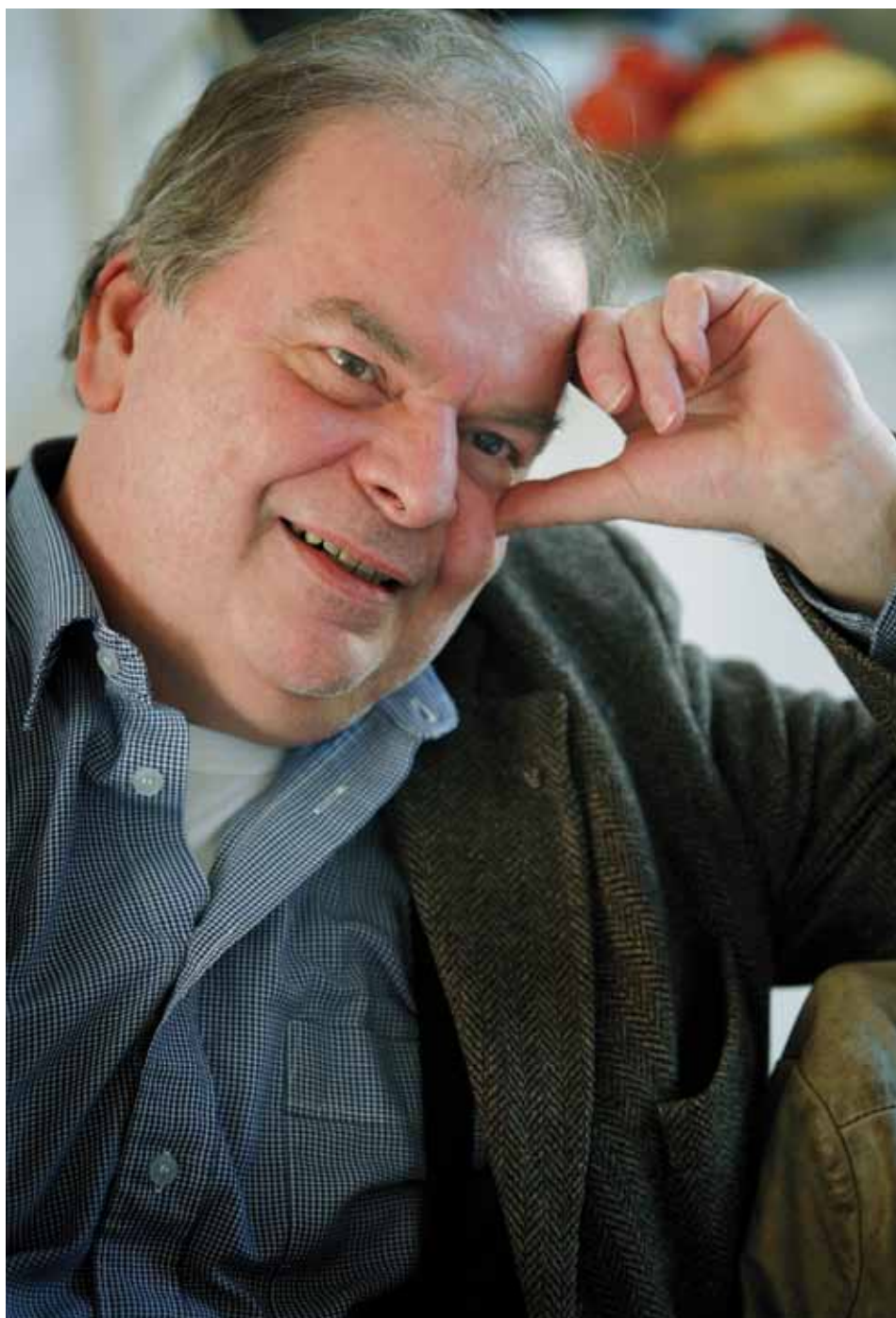

Foto: Suzanne van de Kerk

Geert Reuten: 'Kabinet levert onderprestatie.'

HET LIJKT WEL: GEEN GEZEIK, IEDEREEN RIJK. Werknemers stellen looneisen, vakbonden willen meer koopkracht, steeds meer economen willen van de loonmatiging af. Heel verleidelijk om dan te zeggen: leuk, maar het kan nu eenmaal niet. Maar wat als alle signalen erop beginnen te wijzen dat het niet anders kan? Dat de Europese economie, ja zelfs de euro, enkel te redden is met hogere lonen? Iedereen weet dat de economie gaat haperen als de mensen minder geld uitgeven. Als alles duurder wordt – de huur, de zorgpremie, kinderopvang, hypotheekaflossing, et cetera – blijven de binnenlandse bestedingen achter.

Geert Reuten, SP-senator en econoom, wijst erop dat de consumptie van Nederlandse huishoudens momenteel 7 procent lager ligt dan in 2008; bedrijven investeren bruto zelfs 23 procent minder dan vijf jaar geleden. 'Het bruto binnenlands product (bbp) en de werkgelegenheidsgroei van Nederland blijven sterk achter bij die van ons omringende EU-landen. Het huidige kabinet levert dus een onderprestatie', zegt Reuten.

Interessant is dat ons land wél heel goed presteert op het gebied van de export. Nederland staat mondiaal gezien qua import/export-saldo – gemeten naar absolute exportvolumes – op plaats zeven; China en Duitsland zijn de koplopers. Uitgedrukt als percentage van het bbp bedraagt het Nederlandse overschot op de betalingsbalans meer dan 10 procent. We exporteren ruim 60 miljard euro meer dan we importeren. Nederland en Duitsland zijn de exportkampioenen van Europa.

'De Zuid-Europese EU-landen hadden jarenlang betalingsbalanstekorten die vergelijkbaar zijn met de overschotten hier', licht Geert Reuten toe. 'Landen als Portugal, Griekenland en Spanje proberen dat nu in te halen door de lonen te verlagen. Beter is echter dat hiér de lonen omhoog gaan. Het effect daarvan is dat hier de binnen-

Alfred Kleinknecht: 'In Nederland lag de nadruk op goedkope arbeid.'

landse bestedingen omhoog gaan en dat de Zuid-Europese landen minder importeren. Loonsverhoging brengt dus evenwicht op de betalingsbalans.'

Kortom: de bestedingen in de EU moeten volgens Reuten een impuls krijgen door de landen die qua import/export-balans een stootje kunnen hebben. Dat 'stootje' komt dan ten goede aan de binnenlandse bestedingen. Loonstijging in met name Nederland en Duitsland is daartoe de aangewezen weg, aldus de SP'er.

'Oneerlijke concurrentie'

Reuten staat daarmee niet alleen. Vorige maand maakte de Europese Commissie bekend dat ze een probleem heeft met de Duitse exportcijfers. Brussel vindt het overschot op de Duitse betalingsbalans bedreigend voor de stabiliteit in de eurozone. Bedrijven in Zuid-Europese landen moeten op de binnenlandse markt keihard concurreren met de Duitsers. En omdat ze dat veelal verliezen, kampen die landen met bedrijfssluitingen en oplopende werkloosheid. Het importoverschot in Zuid-Europa wordt bovendien gefinancierd door weer nieuwe schulden aan te gaan, zo waarschuwen tal van economen. En zo ontstaat in landen als Griekenland, Cyprus en Spanje een neergaande spiraal die niet te stoppen lijkt. Tenzij de lonen in Duitsland omhoog gaan. Herhaaldelijk roept Brussel de Duitse politiek op om eindelijk een wettelijk minimumloon in te voeren, opdat de binnenlandse consumptie en investeringen in andere EU-landen op gang kunnen komen. Uit Frankrijk komen vergelijkbare geluiden. In oktober nog klaagde de Franse

minister van Industrie Arnaud Montebourg over 'oneerlijke concurrentie' uit Duitsland door het ontbreken van een minimumloon. De Europese Commissie neemt het Duitse exportoverschot momenteel onder de loep en kan onze oosterburen een miljardenboete opleggen. Volgens Geert Reuten is het zeker niet uitgesloten dat ook Nederland in het vizier van Brussel komt. Het Duitse exportoverschot bedraagt immers 'slechts' circa 7 procent, Nederland zit op 10 procent.

Arbeidsflexibilisering bedreigt innovatie

Prof. dr. Alfred Kleinknecht nam als hoogleraar Economie en Innovatie vorige maand afscheid van de TU Delft. Minder druk lijkt hij het daardoor niet te hebben, want juist nu lijken media en uiteenlopende onderzoeksinstituten geïnteresseerder dan ooit in zijn visie op zaken als loonpolitiek en arbeidsmarkt. Kleinknecht, die doceerde aan de universiteiten van Rome, Maastricht, Parijs, Amsterdam en Delft en ook diverse gastcolleges economie aan SP-kaderleden gaf, stelde lang geleden al dat flexibele en dus goedkope arbeidskrachten geen economische voordelen voor bedrijven opleveren. 'Loonmatiging en flexibilisering van arbeidsverhoudingen (bijvoorbeeld versoepeling van het ontslagrecht -red.) werken contraproductief als het gaat om innovatie', zegt Kleinknecht. Hetgeen opmerkelijk is, want juist innovatie geldt tegenwoordig als toverwoord voor economische groei. Hoe verhoudt zich dat dan met het huidige woud aan flexcontracten, uitzendconstructies, nul-urenregelingen en Duitse 'één-euro-Jobs'? Niet, zegt professor Kleinknecht: 'Loonmatiging en flexibel werk leiden aan-

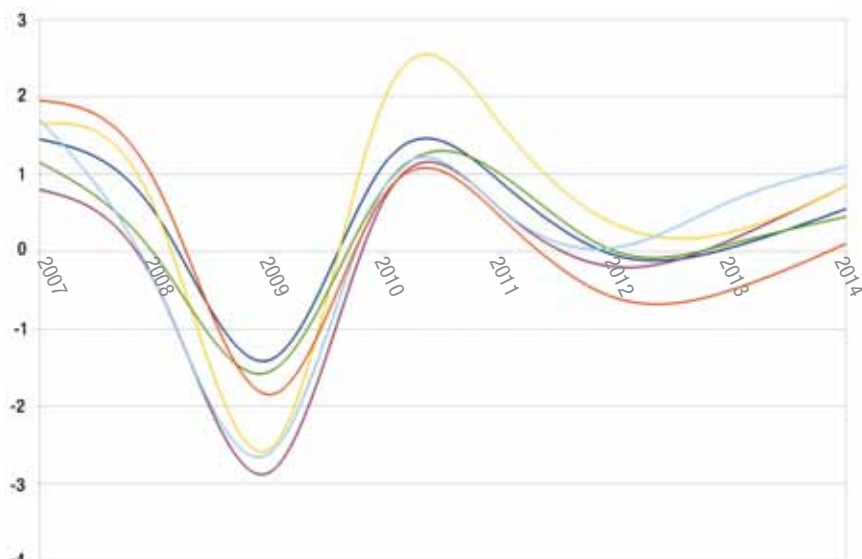
toonbaar tot minder groei van de arbeidsproductiviteit. Nederland doet al meer dan dertig jaar keer op keer aan loonmatiging. Werkgevers zagen daardoor geen voordeel in de verhoging van de arbeidsproductiviteit; de nadruk lag op goedkope arbeid.' Het gevolg daarvan is dat ingeboet wordt op concurrerend vermogen én dat de betrokkenheid van werknemers bij hun werk en de werkgever daalde. Immers: wat kan jou het allemaal schelen als je toch binnen afzienbare tijd ergens anders werkt of weer op straat staat? 'En dat ontmoedigt bedrijven dan weer om te investeren in de kennis van mensen', redeneert Kleinknecht. De roep om meer loon ondersteunt hij echter ook om andere redenen. 'Loonsverhoging is zo'n beetje de enige manier nog om het huidige binnenlandse koopkrachtgebrek op te krikken. Daarnaast is dit het aangewezen middel om de import/exportverhouding in Europa in balans te krijgen omwille van de samenhang in de eurozone. Het vergroot ook de kans dat Nederlandse en Duitse pensioenfondsen, banken en verzekeraars het geld dat ze aan Zuid-Europese landen hebben uitgeleend ooit weer terugkrijgen.'

'Deflatie het grootste gevaar'

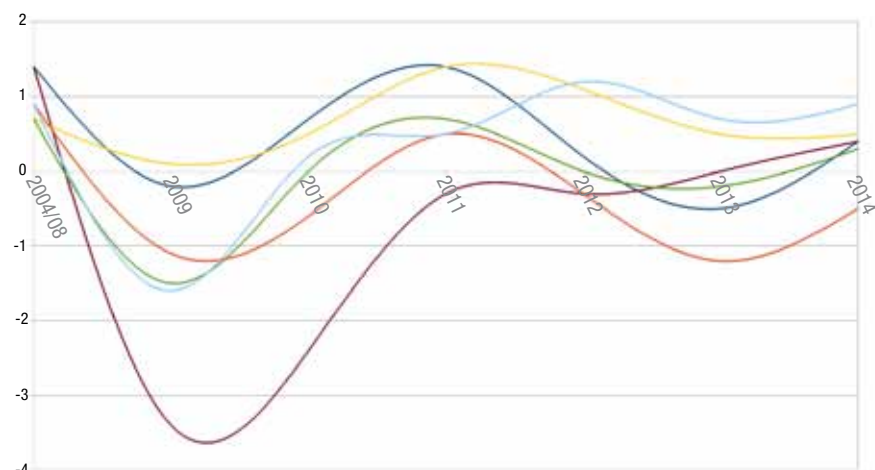
Een veelgehoord argument tegen loonsverhoging is inflatie. Het idee daarbij is dat loonsverhoging zal leiden tot prijsverhogingen, omdat er bij gelijkblijvende productie krapte op de markt ontstaat. Echter: in de EU bedraagt het inflatiecijfer momenteel slechts 0,7 procent, terwijl over het algemeen 2 procent als gezond beschouwd wordt. 'Het gevaar is momenteel niet infla-

Nederland doet het slechter dan omringende landen bij groei BBP en werkgelegenheid

— België
— Denemarken
— Duitsland
— Frankrijk
— Verenigd Koninkrijk
— Nederland

Groei BBP (volume) in % 2007 - 2014 (Bron: Eurostat 7 november 2013: sp.nl/9zg3tz)

Groei werkgelegenheid in % 2004/08 - 2014

(Bron: European Economic Forecast Autumn 2013: sp.nl/9zg3u2)

tie, maar het omgekeerde: deflatie', waar- schuwt Geert Reuten. Langdurig dalende prijzen bedreigen volgens hem de Europese economie meer dan stijgende. 'Als de prijzen dalen, wachten ondernemers in de regel met investeren omdat ze hopen dat het volgend jaar nóg goedkoper wordt. Hetzelfde geldt voor consumenten die duurzame goederen willen kopen, maar dat nog even uitstellen. Ik zei al: loonstijging stimuleert de binnenlandse bestedingen en brengt evenwicht op de betalingsbalans. Daarnaast helpt het dus ook bij het afwenden van deflatiedreiging, in het bijzonder voor de zuidelijke eurolanden.' De SP-senator vervolgt: 'Nu kan het

kabinet zeggen: wij gaan niet over de lonen. Maar als polderoverleg de loonstijging niet in gang zet, dan is het nu een uitstekend moment om de 1.000 euro die Rutte vorig jaar in verkiezingstijd aan iedereen die werkt heeft beloofd (1.000 euro belastingverlaging via de arbeidskorting -red.) van stal te halen. Dat kan betaald worden door een eenmalige verhoging van de vermogensbelasting op financieel en ander beleggingsvermogen. Als die 1000 euro aan ieder huishouden toekomt, levert dat een economische impuls op van 7,5 miljard euro. Plus dat het helpt om de dreigende deflatie af te wenden.'

Kies voor innovatie

Alles draait dus om het helpen aanjagen van de Europese economie door overheden. En dat is lastiger dan vroeger, omdat afzonderlijke landen sinds de invoering van de euro als eenheidsmunt niet meer aan de eigen monetaire knoppen kunnen draaien. Want die bestaan niet meer. Om toch iets tegenover de lage economische groei en de lage inflatie te zetten verlaagde de Europese Centrale bank (ECB) vorige maand de rente tot een historisch lage stand van 0,25 procent. Zo kunnen banken goedkoper lenen bij de ECB en op hun beurt weer goedkoper geld lenen aan bedrijven en consumenten. Hoopt men. 'Niet verkeerd,' zegt Reuten, 'maar waarschijnlijk onvoldoende. De bestedingen in de EU zullen toch echt aanzwengeld moeten worden door de landen met een betalingsbalansoverschot.' Eveneens vorige maand presenteerde de Europese Commissie haar zogenaamde groeistrategie voor de EU. Weliswaar stelt ze daarin, dat de rijkere lidstaten nu meer moeten doen om de binnenlandse vraag te stimuleren. 'Maar daarvoor moet je overheden natuurlijk wel meer ruimte geven om te investeren en af te zien van lastenverzwaringen. Alleen dan herstel je het vertrouwen van consumenten en bedrijven. Deze boodschap is dan ook volstrekt ongeloofwaardig', zegt SP-Europarlementariër Dennis de Jong. Volgens hem gaat de Europese Commissie namelijk gewoon verder met het afbreken van sociale rechten en de verzorgingsstaat en het schaden van de Europese economie. 'Een keuze voor investeren in de economie, werkgelegenheid en innovatie wordt niet gemaakt.'

Zo bezien lijkt het erop dat Brussels 'groeistrategie' prima past bij het Nederlandse kabinetsbeleid van bezuinigingen en lastenverzwaringen. SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel: 'De economische coördinatie vanuit de Europese Commissie is dan ook vooral het voorschrijven en ondersteunen van neoliberal beleid in de lidstaten. Het heeft weinig te maken met grensoverschrijdende economische samenwerking. Een koerswijziging zal dan ook vanuit de lidstaten moeten worden afgedwongen.'

Intussen lijkt er sprake te zijn van een lichtpuntje. Tijdens de Duitse coalitieonderhandelingen in Berlijn zijn de beoogde regeringspartijen CDU / CSU en SPD het eens geworden over de invoering van het wettelijk minimumloon. ●

tekst Rob Janssen
foto Bas Stoffelsen

Parliament Hill met de Victoria Tower, in Ottawa.

JAN MARIJNISSEN OP ZOEK NAAR HET VERSCHIL TUSSEN CANADA EN DE VS

‘HET VERSCHIL? WIJ HOUDEN ONZE WAARDEN HOOG’

Het is fascinerend: twee landen boven elkaar, beide het beloofde land voor heel veel immigranten uit Europa en Azië, beide op kapitalistische leest geschoeid, en toch zo verschillend. Wat zijn de verschillen en welke verklaring bestaat er voor die afwijkende economie, cultuur en samenleving?

SAMEN MET MIJN REISGENOOT Geert van Amstel heb ik een aantal malen de VS bezocht. In 1993 was ik er voor de eerste keer en kon ik daar studie maken van de gevolgen van het neoliberalisme: vergroting

van de inkomensverschillen; een terugtrekkende overheid; privatisering, deregulering en flexibilisering; uitholling van de publieke en collectieve voorzieningen; afbraak van de sociale zekerheid en een sterke ieder-voor-

zich-mentaliteit. Wij weten niet veel van het aangrenzende Canada. De spaarzame kennis die ik had, duidde op een soort Scandinavië op het Amerikaanse halfgrond. Bijzonder in ieder geval. Bijzonder ook vanwege de

geschiedenis. Zo is dit na Rusland grootste land ter wereld (250 maal Nederland) altijd trouw gebleven aan de Britse kroon. Er bestaat een bijzondere tweedeling tussen de Engelstaligen en de Franstaligen in Québec. De laatsten maken een kwart uit van de totale bevolking, die overigens slechts tweemaal zoveel zielen telt als ons land. Met name vanwege het strenge landklimaat woont bijna negentig procent van de bevolking in een strook van honderd kilometer breed langs de grens met de VS. Veruit de meesten zijn woonachtig in grote steden als Toronto, Vancouver, Ottawa (de hoofdstad) en Montreal. Wat opvalt is dat alles schoon is (vrijwel geen graffiti), heel en aangeharkt. De ziekenauto's en politiewagens die in de steden van de VS bijna permanent om voorrang schreeuwen, hoor je hier niet; net zomin als claxonnerende automobilisten. De

iedereen die de film *Bowling for Columbine* (2002) van Michael Moore heeft gezien, kan zich de opmerkelijke passage herinneren waarin Moore de grens van de VS overgaat naar Canada en ontdekt dat er in het land net zoveel wapens zijn als in de VS maar aanzienlijk minder moorden plaatsvinden. Het beeld dat hij schetste van het land wekte mijn belangstelling. Het zou er veel zachtermoediger en vriendelijker aan toegaan dan in de VS; ze zouden er een voorbeeldig zorgstelsel hebben; de inkomensverschillen zouden veel kleiner zijn, en nog meer van dat moois. Al lang geleden heb ik besloten eens een keer poolshoogte te gaan nemen. Het duurde tien jaar voor het ervan kwam.

atmosfeer is relaxed, men houdt rekening met de ander.

Voor mijn onderzoek sprak ik in Ottawa en Montreal met het Canadian Labour Congress, een soort Canadese FNV met 3,3 miljoen leden; met de voorzitter en de directeur van de tweede partij van het land, de National Democratic Party (NDP); met de directeur van het Dawson College in Montreal; met mensen van het Nationale Criminaliteit Preventie Centrum; en met wetenschappers, journalisten (waaronder de correspondent van NRC) en opinieleiders. In Ottawa heb ik ook het prachtige Museum of Civilisation en het erg informatieve War Museum bezocht. In slechts een week kun je natuurlijk niet een land en zijn bevolking, aard en geschiedenis doorgronden, maar door de kennis en wijsheid van mijn gesprekspartners heb ik me wel een beeld kunnen vormen.

Een goede publieke sector

Alle mensen die ik spreek bevestigen de diepewortelde verschillen met de VS. Ze zijn er trots op dat ze 'niet zo materialistisch en arrogant' zijn als hun zuiderburen. 'Ze hebben ook zo'n verschrikkelijk groot ego', zegt Maureen Prebinski van de vakbond. 'Wij denken dat samen beter is dan alleen. Waar de Amerikanen vooral hechten aan hun individuele vrijheid, hechten wij vooral aan onze collectieve rechten. Daarom hebben we een uitstekend, alles omvattend en voor iedereen gratis toegankelijk zorgsysteem. De conservatieve regering van premier Harper probeert er wel stukje bij beetje dingen af te knabbelen, maar geen enkele partij stelt het systeem als zodanig ter discussie. Het is zo belangrijk dat er een goede publieke sector is. Die zorgt namelijk voor continuïteit, is goedkoper dan de markt, werkt efficiënt, is transparant, en het belangrijkste: als het goed werkt schenkt dat de mensen vertrouwen. Hier hoeven mensen hun huis niet uit wanneer ze de aflossing van hun hypotheek niet kunnen betalen vanwege ontslag. En ze verliezen ook niet – zoals in de VS – hun zorgverzeke-

ring wanneer ze ontslagen worden.' Ian Capstick, die zich bezighoudt met 'Progressieve communicatie' zegt: 'Canada's hechten aan orde en een fatsoenlijke overheid die waakt over wat wij *common good* noemen. Amerikanen beschouwen hun overheid als de vijand, wij zien de overheid meer als hoeder van het algemeen belang. Zo hebben we een prima onderwijsstelsel waarin veel wordt geïnvesteerd. Het openbaar onderwijs is prima, daarom zie je ook vrijwel geen particuliere scholen. Je komt hier vrijwel geen scholen op religieuze grondslag meer tegen. Religie speelt sowieso een steeds kleinere rol. Evangelische geldkloppers zoals in de VS hebben hier geen slachtoffers kunnen maken. En creationisme wordt hier al lang niet meer onderwezen.' Capstick: 'Oké, de belastingen zijn hier hoger, maar daarvoor krijgen we ook wat terug in de vorm van goede voorzieningen, een goede infrastructuur, meer gelijkheid en geen extreme armoede. Dat laatste geldt trouwens niet voor de *first nations*, de afstammelingen van de oorspronkelijke bewoners. Die zijn er erg slecht aan toe.' Het is opmerkelijk dat elke gesprekspartner dit punt ongevraagd naar voren brengt. Men schaamt zich er duidelijk voor dat het maar niet lukt ook die om en nabij honderdduizend mensen, vaak woonachtig in verafgelegen gebieden, een fatsoenlijk bestaan te verschaffen.

De crisis en de banken

Het is opmerkelijk hoe de internationale crisis in belangrijke mate aan Canada voorbij is gegaan. De verklaring is gelegen in het feit dat het land er gewoon beter op was voorbereid. Zo heeft men niet meegedaan aan de wereldwijde deregulering van de bankensector en het financiële verkeer. Ook heeft men niet aan de banken toegestaan maar door te blijven gaan met fuseren. Men heeft dat verboden. We weten wat het betekent wanneer banken te groot zijn, waardoor ze niet failliet mogen gaan op straffe van veel nadeel voor de economie. Zelfs Canadese banken die actief zijn op de

Amerikaanse markt hebben het prima gered omdat ze niet zoveel risico's namen en zich niet bezondigden aan gesjoemel.

Het land van immigranten

Jaarlijks komen er 250.000 mensen bij in Canada, een enorme hoeveelheid. Vroeger kwamen ze vooral uit West- en Oost-Europa, nu meer en meer uit Azië. Via de ambassade vragen mensen toestemming om te immigreren. Wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan kan men het land in, om na verloop van een paar jaar een vergunning voor permanent verblijf te kunnen krijgen. Daarna ligt de weg naar het staatsburgerschap open. Met uitzondering van een paar wijken in de metropool Toronto is er eigenlijk nergens sprake van segregatie. Mensen vestigen zich in eerste instantie in de grote steden en binnen twee jaar hebben de meesten een nieuwe, vaste plek gevonden. In de VS zitten 700 mensen per 100.000 inwoners in de gevangenis. In Canada zijn dat er 114 (in Finland 59). Ook het recidivecijfer ligt significant lager dan in de VS. Veel aandacht wordt dan ook besteed aan de re-integratie, wat in Amerika *re-entry* wordt genoemd. Dat is echt wat anders. Mary-

Anne Kirvan van Public Safety Canada zegt: 'Omdat het Amerikaanse systeem evident slechter werkt en bovendien erg duur is, komen ze steeds meer bij ons kijken hoe wij het doen.'

Elkaar respecteren

Aan alle gesprekspartners vraag ik: 'Welke verklaring heb je voor de verschillen tussen Canada en de VS op punten als economie, cultuur en samenleving?' De meesten hebben daar eigenlijk geen uitgesproken opvatting over; het is voor hen een vanzelfsprekendheid. Na doorvragen zegt professor Comeau, verbonden aan een universiteit in Montreal: 'De ontstaansgeschiedenis van dit land is met bloed geschreven. Op enig moment drong bij iedereen het besef door dat, hoewel er zeker tegenstellingen bestaan tussen de Engels- en Franstaligen, die tegenstellingen niet mochten uitmonden in een gewapend treffen. We hebben geleerd vreedzaam samen te leven, elkaar de ruimte te geven en elkaar te respecteren. De overgrote meerderheid is immigrant of een afstammeling van immigranten. Mensen zijn zich erg bewust van hun afkomst, ook als de betovergrootouders de immigranten

waren. We hebben hier geen *melting pot* zoals in de VS; wij spreken liever over een multiculturele samenleving. Hoewel, daar komt nu toch verandering in. De term die nu opgeld doet is *interculturalisme*; we willen de loyaliteit ten opzichte van het land en de provincie meer aandacht geven.'

Een sluitende verklaring is natuurlijk moeilijk te geven. Generaties lang is er door de Canadezen gebouwd aan hun land, en daarin hebben keuzes van mensen en omstandigheden een belangrijke rol gespeeld. Zo zie je dat ook Canada nu langzaam geïnfecteerd raakt door het neoliberale denken en doen. De vrienden van de conservatieve premier Harper zijn Cameron van het Verenigd Koninkrijk en Howard van Australië. Belangrijkste is de vaststelling dat zelfs binnen kapitalistische verhoudingen variaties kunnen bestaan in de mate waarin men beschaving en moraliteit een plaats geeft in de economie, de cultuur en de samenleving. Een hoopgevende gedachte. •

tekst Jan Marijnissen

foto's Geert van Amstel en Jan Marijnissen

Vlnr: Communicatiedeskundige Ian Capstick, Jan Marijnissen en Maureen Prebinski van het Canadian Labour Congress.

MKB-voorzitter Michaël van Straalen in gesprek met SP-Europarlementariër Dennis de Jong.

‘DE SP IS DE ENIGE PARTIJ DIE ÉCHT MKB-MINDED IS’

Het regent complimenten op de op 11 november door de SP georganiseerde mkb-dag in de Utrechtse Jaarbeurs. En goede ideeën voor het midden- en kleinbedrijf natuurlijk.

SP-LEIDER EMILE ROEMER legt in zijn openings toespraak uit dat de SP van oudsher een warme band heeft met kleine ondernemers: ‘Ze passen bij ons omdat we ons herkennen in die persoonlijke *drive*.’ Het motto van de bijeenkomst over en met het midden- en kleinbedrijf (mkb) luidt ‘Even afrekenen’. SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen en SP-Europarlementariër Dennis de Jong mogen dan ook aan de ondernemers uitleggen wat de SP voor de ondernemers kan betekenen en heeft betekend. Dennis de Jong heeft er tijdens de verkiezingen in 2009 een punt van gemaakt dat het mkb door de SP beter aan bod zou komen in Brussel.

‘Warme banden’

De voorzitter van brancheorganisatie MKB-Nederland, Michaël van Straalen, complimenteert De Jong uitgebreid met de resultaten: ‘Dennis heeft zich voor een aantal zaken heel erg sterk gemaakt de

afgelopen periode. Daar heb ik echt respect voor. Een belangrijk thema was en is de regeldruk voor het mkb. Er is nu gelukkig een mkb-toets bij wetgeving. Ook waardering voor hoe hij bezig is geweest met onder andere acquisitiefraude en kredietverstrekking.’ De SP-dag vindt Van Straalen: ‘Geweldig. Dit is zoals politieke partijen het moeten doen. Wat de ondernemer bezighoudt, komt tijdens een dag als deze goed naar voren.’ Ook zegt hij: ‘De SP is de enige partij die écht mkb-minded is.’ Na zoveel positiviteit – en in het kader van ‘even afrekenen’ – toch even de vraag of hij, net als zijn voorganger Biesheuvel, tijdens de verkiezingen ineens onaardige dingen gaat zeggen over de SP. Van Straalen: ‘Er was een hele bizarre situatie voor de verkiezingen; dan kan ik me bepaalde uitspraken wel voorstellen. Maar die uitspraken deden mij wel de wenkbrouwen licht fronsen. Kijk, ik heb zelf heel goede contacten met Emile,

Sharon en Dennis. Ik zie geen reden om die warme banden te verstoren.’

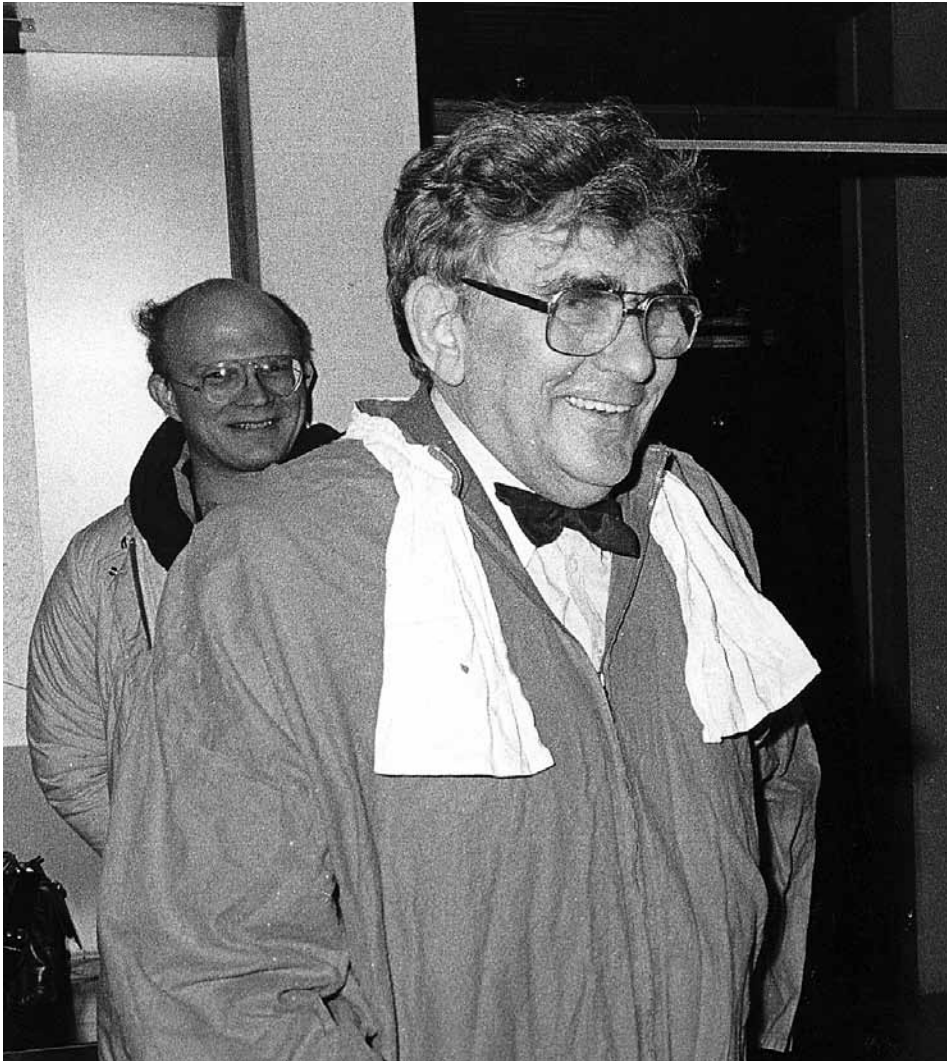
Slimmer ondersteunen

Behalve MKB Nederland zijn ook directeuren van brancheorganisaties Detailhandel Nederland, FNLI, het Vakcentrum en InRetail aanwezig. En mkb-ondernemers natuurlijk. Bijvoorbeeld Anke Griffioen van Calland Schoen in Rotterdam. Het type ondernemer dat verder kijkt dan de neus lang is. Met de Vereniging Nieuwe Binnenweg (‘dus niet ondernemers-vereniging, want het is veel breder!’) is zij er met buurtgenoten in geslaagd van die straat in Rotterdam een levendige, gezellige winkelstraat te maken: ‘Praten met de directeur van het verzorgingshuis, met de schooldirecteuren, met de pastoor. We spraken af: ik houd een modeshow in de kerk, ondernemers sponsoren de pastoor als hij wat doet voor de kansarme vrouwen in de wijk. Dat geeft energie en uitstraling. De buurt fleurt op, en dat is weer goed voor de klandizie.’ Griffioen vindt het logisch dat ondernemers investeren in de maatschappij, maar de overheid kan wel veel slimmer ondersteunen. Griffioen: ‘Ik neem nu ook bewust mensen aan met afstand tot de arbeidsmarkt. Die moet je specifiek helpen, op hun zwakkere punten. Maar, als ik een Chinese dame wil helpen met een taalcursus, dan biedt de gemeente Amsterdam alleen de laagste niveaus Nederlands aan. Als ze bij mij in de winkel staat, moet ze op een hoger niveau kunnen communiceren. Ik wil die maatschappelijke opgave wel op me nemen. Maar dan wil ik dat het geld van allerlei regelingen die daar niet bij aansluiten in één pot komt. Ik betaal de helft van de cursus die die dame nodig heeft, de rest komt uit die pot. Gemakkelijk te controleren. Zo simpel kan het zijn. De regels maken het nu vooral ónmogelijk om iemand goed te helpen.’

Grensoverschrijdende criminelen

Gesthuizen en De Jong zijn blij met de input die ze van de aanwezige ondernemers hebben gekregen. Gesthuizen: ‘Dit geeft ons veel energie en houvast om de belangen van kleine ondernemers in Nederland en Europa nóg steviger te verdedigen.’ De Jong: ‘Vandaag heb ik met ondernemers afgesproken om grensoverschrijdende criminelen aan te pakken. Daar laat de SP zich na de Europese verkiezingen van volgend jaar graag op afrekenen.’ ●

tekst Diederik Olders
foto Sander van Oorspronk

Dirk de Vroome.

DE ROOIE REUS IS TERUG!

In februari 2014 wordt tijdens het XX SP-Congres de Rooie Reusprijs weer uitgereikt. Daarmee keert een oude traditie terug op de SP-agenda. Wie was de Rooie Reus en wat houdt de onderscheiding in?

JOSEPH LUNS (1911-2002), ex-minister en voormalig secretaris-generaal van de Navo, kreeg af en toe de lachers op zijn hand. Zijn gevoel voor humor bracht hem begin jaren zeventig ertoe tijdens een speech voor een chic gezelschap te bekennen dat hij na zoveel jaren in de politiek en op grond van zijn functie als NAVO-topman wel recht op een demonstratie meende te hebben. Wat

hij niet wist was dat ook Rooie Reus Dirk de Vroome zich in dat chique gezelschap bevond. Die nam de uitnodiging aan. 'Die demonstratie kan hij nú krijgen', schreeuwde De Vroome door de zaal. 'Kijk eens naar de misdaden die gebeuren in Portugal (destijds een dictatuur –red.), met steun van de NAVO. Meneer heeft inderdaad recht op een demonstratie!'

Dat was Dirk de Vroome ten voeten uit: opvallend, spraakmakend, voor de duivel niet bang. En altijd begaan met het lot van de minderbedeelden, de onderdrukten en de zwakkeren. Opgegroeid in armoede, in het Amsterdam van de jaren dertig, kwam hij na wat omzwervingen in het zuiden terecht. In Limburg en Noord-Brabant was hij de spil van een groep activisten die zich Rooie Reuzen noemde; een verwijzing naar het wasmiddel Witte Reus. Zonder enige juridische achtergrond begon De Vroome rechtszaken te voeren voor mensen die in de problemen waren gekomen met de overheid of instellingen. In de rechtszaal verscheen hij steevast in een knalrode toga.

Dit niet zelden tot ergernis van de rechter. De Tribune van mei 1986 beschrijft de volgende woordenwisseling in de rechtszaal:

- 'En je trekt nu die rode toga uit!'
 - 'Maar edelachtbare, u maakt het alleen maar erger zo.'
 - 'Niks mee te maken, uit die toga.'
- En daar stond de Rooie Reus dan, levensgroot en poedelnaakt.
- 'Trek die toga aan, en vlug een beetje!'
 - 'Ja zeg, toga uit, toga aan, wat wilt u nou, ik ben geen knipperlicht...'

Later werd De Vroome ook actief voor de SP. Zo kandideerde hij voor de SP tijdens de provinciale verkiezingen van 1982. Ook trad hij op als mede-eiser in een proces dat de SP aanspande tegen de staat vanwege de invoering van de 'medicijnknaak'.

Glitterfeestjes

In 1996, tien jaar na de dood van Dirk de Vroome, werd voor het eerst de Rooie Reusprijs uitgereikt. De prijs, ingesteld door de SP, is bestemd voor mensen die zich op opmerkelijke en gedurfde wijze inzetten voor de samenleving, voor behoud van solidariteit en tegen maatschappelijk onrecht in Nederland en daarbuiten. De eerste Rooie Reus-prijs werd gewonnen door de onderzoeksjournalisten Stella Braam en Chris de Stoop; zij beschreven in hun boeken 'hoe een naamloos proletariaat anno 1995 nog steeds wordt ingezet voor de verrijking van een handvol neo-kapitalisten', respectievelijk 'de wijze waarop het rijke Westen vreemdelingen behandelt en zich probeert te ontdoen van zigeuners en vluchtelingen' (rooiereus.nl). Een jaar later was de eer aan Annie Verdoold en het actiecomité Spangen, die in hun Rotterdamse wijk met succes verloedering en criminaliteit bestreden. De Amsterdamse 'Gezondheidswinkel De Witte Jas', voor medische hulp aan onverzekerden, won in 1998 en een jaar later kreeg Fred Spij-

Prem Radhakishun interviewt de winnares van 2004 Riet de Wit.

1997: Annie Verdoold ontvangt de Rooie Reus-prijs uit handen van Herman Bode.

kers de prijs. Spijkers had de Defensie-top getrotseerd door te voorkomen dat de ware toedracht van een dodelijk ongeval met een landmijn in de doofpot werd gestopt. Misschien zult u zeggen: heel grote namen, omgeven door glamour en roem, zijn dat allemaal niet. Klopt, de winnaars (én de genomineerden die uiteindelijk niet wonnen) drongen zich doorgaans niet op voor de camera's en stonden niet interessant te doen bij allerhande glitterfeestjes. Het eigen persoontje, roem en poen zijn bij hen ondergeschikt aan iets veel mooiers: het beter en eerlijker maken van een klein stukje van de wereld.

Wat niet betekent dat alle Rooie Reuzen volstrekt onbekenden waren. Wat bijvoorbeeld te denken van Antoinette Hertsenberg en haar Radarredactie, die het in 2007 wonnen van Pieter Lakeman en Peter Paul de Vries, toenmalig voorman van de Vereniging van Effectenbezitters? Ook in het rijtje van presentatoren, juryleden en zogenaamde 'ambassadeurs' – degenen die de genomineerden voorafgaand aan de uitreiking aanprezen – kom je door de jaren heen bekende namen tegen. Jort Kelder, Prem Radhakishun, Gerard Spong, Herman Bode en Carrie bijvoorbeeld.

Nominatie geweigerd

De uitreikingen van de Rooie Reus-prijs hebben tal van memorabele momenten opgeleverd. Zo was het latere SP-Kamerlid Krista van Velzen zichtbaar ontroerd toen Fred Spijkers de prijs won. Zowel als fractiemedewerker als later als Kamerlid had Van Velzen zich ingezet voor de Spijkers' zaak. Ook bijzonder was het optreden van onderzoeksjournalist Joep Dohmen, thans bekend als onthuller van seksueel misbruik

in de rooms-katholieke kerk. Dohmen werd in 1999 naast Fred Spijkers en Europees klokkenluider Paul van Buitenen genomineerd, maar aanvaardde de nominatie niet. Dohmen legde dat als volgt uit: 'Ik ben weliswaar zeer vereerd met de nominatie, maar als onderzoeksjournalist doe ik gewoon mijn werk. Bij Spijkers en Van Buitenen ligt dat anders. Als zij alleen hun werk hadden

gedaan, was er niets gebeurd.'

Dohmen vond dus dat anderen meer recht hadden op de prijs dan hijzelf. In het kader van de Rooie Reus is een mooiere gedachte nauwelijks denkbaar. •

tekst Rob Janssen
foto's archief SP

WIE IS JOUW HELD?

Het bestuur van de SP heeft besloten op het komende XX Congres van de partij op 22 februari 2014 de Rooie Reusprijs uit te reiken. De prijs zal worden uitgereikt aan een SP-lid dat door andere leden is genomineerd en gekozen.

De prijs bestaat uit een trofee van kunstenaar Aris Roskam, een juryrapport en een geldbedrag van 2.500 euro.

Iemand kan genomineerd worden als diegene:

- een bijzondere prestatie levert
- met creativiteit en doorzettingsvermogen
- onbaatzuchtig
- de belangen van mensen behartigt
- en daarbij anderen geïnspireerd heeft en tot navolging gebracht.

Nomineer nu jouw Rooie Reus

Ga naar www.spnet.nl en vul het formulier in. Een jury bestaande uit Hans van Hooft sr., Tiny Kox, Remi Poppe, Lieke Smits en Tonnie Wouters zal uit de inzendingen een selectie maken. De mensen die de top vijf vormen komen in De Tribune van januari aan het woord. Vanaf dat moment kan er op SPnet op de kandidaten worden gestemd. De nummers een, twee en drie worden op het Congres in het zonnetje gezet.

LINKSVOOR **'ONDERNEMEN DRAAIT NIET ALLEEN OM CENTEN'**

Geert Duijghuisen (55) uit Boxtel timmert als directeur-eigenaar van het internationaal opererende bedrijf Baril al ruim dertig jaar aan de weg met milieuvriendelijke verf. Dat hij SP-lid is, vinden anderen vaak specialer dan hijzelf. 'Ondernemers die met hun voeten in de klei staan, zijn veel vaker links dan mensen denken.'

› **Wanneer werd je lid van de SP?**

'In 2006, de afdeling benaderde me om mee te denken over maatschappelijke thema's hier in Boxtel en het bleek te klikken.'

› **Wat spreekt je aan in de partij?**

'De SP komt op voor de zwakkeren in de samenleving, staat voor een samenleving waarin zorg wordt geboden aan wie niet voor zichzelf kan zorgen.'

› **Je bent een drijvende kracht achter de Bazaar Boxtel. Wat is dat?**

'Een jaarlijks multicultureel feest. Mensen uit zo'n 100 verschillende culturen creëren samen mooie dingen, ieder vanuit hun eigen achtergrond. Mensen bij elkaar brengen, dat ligt me. Vaak wordt gedacht dat ondernemers alleen aan centen denken, maar dat beeld klopt niet.'

› **Nee?**

'Veel ondernemers in het midden- en klein-

bedrijf die met hun voeten in de klei staan willen niet ten koste van alles goedkope rommel verkopen, maar een mooi, duurzaam product maken. Daarvoor is betrokkenheid bij je personeel en klanten heel belangrijk. Anders red je het niet. Dat is wat ondernemen zo leuk maakt: tevreden mensen, en bijdragen aan de werkgelegenheid en de leefomgeving. Ik wil veilige producten maken die goederen verduurzamen, in een gezond bedrijf dat winst reserveert voor investeringen en toekomstige tegenvallers. Daar hoeft je niet rechts of links voor te zijn, maar gewoon ondernemer. Dat ik politiek aan de linkerkant zit is niet zo bijzonder als het lijkt.'

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**

'Ik voel me eigenlijk overal wel snel thuis. Zolang ik maar dicht bij mezelf blijf, is het goed. De zon schijnt overal wel een keer.'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

EEN DAG IN HET LEVEN VAN DE BEWUSTE POLISKIEZER

De zorgverzekeringspakketten zijn gearriveerd en we kunnen kiezen! De bewuste poliskiezer is in zijn nopjes en snelt vol goede moed naar de pc. Zie daar: de BudgetBewust-polis van Menzis. Gemakkelijk, afgesloten in een paar klikken en je betaalt minder dan 70 euro zorgpremie per maand! Maar wees niet te snel.

ALS JE NIET GOED OPLET, kies je onbewust een polis waarin je bewust om de tuin wordt geleid. De voorgespiegelde voordelen: elf TopZorg-ziekenhuisbehandelingen, vaste leveranciers voor hulpmiddelen en medicijnen en gecontracteerde zorgaanbieders – voor maar 70 euro. Prachtig, op het eerste gezicht. Behalve wanneer je een bewuste zorgpoliskiezer bent. De bewuste poliskiezer kijkt natuurlijk goed naar de polisvoorwaarden en is bereid om hier een halve dag voor uit te trekken. De bewuste poliskiezer is uniek in zijn soort en gaat monter aan de slag.

Eigen risico

De eerste hobbel dient zich snel aan. Menzis selecteert alvast het hoogst mogelijke eigen risico, maar de bewuste poliskiezer laveert hier simpel omheen en vinkt deze optie soepeltjes af. De premie stijgt aanzienlijk: naar meer dan 85 euro. Een bewuste poliskiezer laat zich echter niet door deze tegenvaller afschrikken en gaat verder.

Keuzevrijheid

De volgende stap is ontdekken wat bedoeld wordt met de elf TopZorg-ziekenhuisbehandelingen. Al snel komt de bewuste poliskiezer erachter dat je voor aandoeningen als heupprothese, meniscus, liesbreuk, staar, rughernia, en amandelen uitsluitend naar een ziekenhuis met predicaat TopZorg wordt gestuurd. Moet fantastisch zijn, alleen nog maar TopZorg! Tot de bewuste poliskiezer zich realiseert wat hier eigenlijk wordt bedoeld: zijn keuzevrijheid is flink ingeperkt, behandeling in een ziekenhuis naar eigen keuze zit er na het afsluiten van de BudgetBewust-polis niet meer in. De BudgetBewust-polis is namelijk voor reislustige types. Komt goed uit, dát is de bewuste poliskiezer; vorig jaar was hij nog drie weken op Bali te vinden, *all inclusive*. Wat was dat een aanbieding!

SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten

Zorgvindermodule

Zoals het een bewuste kiezer betaamt blijft hij scherp opletten en laat hij zich niet afleiden. Dat is maar goed ook, de zoektocht naar de kleine lettertjes van de BudgetBewust-polis begint nu pas echt: welke ziekenhuizen zijn gecontracteerd voor welke aandoeningen? De bewuste poliskiezer belt Menzis om te vragen waar op de website een overzicht te vinden is welke aandoening bij welk ziekenhuis is gecontracteerd. Dat overzicht bestaat niet. Er is wel een aparte 'zorgvinder-module'. Een omslachtig proces, waarbij de kaart van Nederland een absolute voorwaarde is. De bewuste kiezer voert één voor één alle mogelijke aandoeningen in om vervolgens op de kaart aan te kruisen in welk ziekenhuis de behandeling is gecontracteerd. Het is handig om de gegevens direct in een Excel-sheet te plaatsen, zodat u in een later stadium direct kunt vinden waar u voor uw zorg naartoe moet. De bewuste poliskiezer had het handig gevonden als Menzis dit al had gedaan, maar trekt hier met plezier zelf een uurtje voor uit.

Reislustige types

De bewuste poliskiezer woont in de stad Groningen, zijn gepuzzel levert hem op dat hij bij een liesbreuk naar Assen of Stadskanaal moet, voor een meniscus-

operatie naar Delfzijl of Winschoten en met prostaatcancer moet hij in Stadskanaal zijn. Gelukkig kan hij met een rughernia gewoon in het ziekenhuis om de hoek terecht, dat is dan weer een meevaller. Bij het opzoeken van gecontracteerde fysiotherapeuten gaat de bewuste poliskiezer vervolgens ditzelfde procedé weer helemaal opnieuw door. Let er hierbij vooral op of het TopZorglogo bij uw vertrouwde fysiotherapeut staat vermeld, tipt hij. Want is dat niet het geval, dan kunt u daar niet meer heen. Het is maar dat u het weet.

Apotheek

Voor geneesmiddelen kan hij voortaan enkel in de Mediq-apotheek terecht. Zijn vertrouwde apotheker mag de bewuste poliskiezer gedag zeggen. Tot zijn opluchting ontdekt hij dat dit alleen geldt als er een Mediq-apotheek binnen 5 kilometer is. Een meevaller waarvan patiënten met een chronische ziekte helaas niet profiteren, zij moeten altijd naar de Mediq-apotheker, 'ook als een vestiging wat verder weg is', zoals Menzis het zo vriendelijk zegt. Woont u bijvoorbeeld in Sneek of Veendam en heeft u een chronische ziekte, dan kunt u voortaan niet meer in uw eigen plaats terecht voor medicijnen.

Reisverzekering?

De bewuste poliskiezer staat voor de laatste stap: waar biedt Menzis zijn reisverzekeringen aan? Na de zoektocht van enige uren, legt de bewuste poliskiezer het aanbod van de BudgetBewust-polis teleurgesteld naast zich neer; geen reisverzekering bij Menzis. Het leek zo mooi. Maar de echte bewuste kiezer geeft niet op, raapt zijn goede moed bij elkaar en begint monter aan een studie bij de volgende zorgverzekeraar. ●

Disclaimer: de ervaring van de bewuste kiezer is helaas niet fictief. De bewuste kiezer loopt het risico op gelijksoortige ervaringen bij een willekeurige andere zorgverzekeraar.

tekst Renske Leijten

Deze column is eerder verschenen op [Artsennet sp.nl/9zg2a2](https://www.artsennet.nl/9zg2a2)

POST NL

Post NL maakt winst en het gaat goed met de reorganisatie van dit bedrijf, kopte de krant. Vanuit de top gezien inderdaad. Helaas hebben de mensen op de werkvloer, vooral de postbezorger, het nakijken met al die jarenlange reorganisaties. De arbeidsvoorwaarden zijn de laatste jaren naar een niveau van derdewereldlanden teruggevallen. Zo is met het wegvallen van het distributiecentrum in Kerkrade de werkdruk op eens toegenomen voor sorteerders maar ook de bestellers zelf. Zoals bij vele zichzelf respecterende beursgenoteerde bedrijven gaat winst samen met ontslagen, verhoogde werkdruk voor de overblijvers en niet betaalde uitloop-tijden van de postbezorger die met chaotische sorteringen te maken hebben. De post-bezorger krijgt geen cent extra, ondanks dat zijn rondes langer duren en de aanlevertijden zo fluctueren dat men de hele dag maar vrij moet houden!

Jan van Rossem, *Simpelveld*

TONNUS OOSTERHOFF

Werken aan een toekomstvisie, een wenkend perspectief, was een van de boodschappen van dichter Tonnus Oosterhoff (Tribune oktober). Niet blijven hangen in de vaak zo troosteloze dagelijkse politiek, in alleen dat wat 'haalbaar' is. Een mooi interview, met een belangrijke boodschap, want als er iets is dat mensen in deze kille neoliberale jaren zoeken, dan is het wel zo'n stip aan de horizon. Hoe moeilijk haalbaar ook. Het is immers zo veel beter strijden als je weet welke kant we gezamenlijk op willen gaan. En het verwarmt het hart. Het gesprek sprak me ook aan omdat het bewijst dat er meer linkse mensen zijn, ook buiten het dagelijkse politieke bedrijf, die ieder vanuit hun eigen achtergrond een waardevolle inbreng kunnen hebben.

André Keikes, *Leeuwarden*

WEER BEZUINIGINGEN

Is dit een overheid of een poverheid?
Oleg W., Utrecht

EVEN RECHTZETTEN

In het artikel over leerlingenvervoer in Kerkrade (Tribune november) is ten onrechte gesteld dat ook in Heerlen gesneden zou worden in het budget voor leerlingenvervoer. SP-wethouder Riet de Wit: 'In Heerlen wordt niet bezuinigd op het leerlingenvervoer.'

De foto's van Hans Galjaard (Tribune november) zijn niet gemaakt door Suzanne van de Kerk, maar door Margot de Heide.

DOORLOPENDE MACHTINGING BON OM LID TE WORDEN

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Tribune december 2013

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Stuur deze bon in een envelop zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

DUOGRAM

Opdracht: De SP Winterpuzzel 2013 bestaat uit 2 delen: (I) Kruiswoordraadsel (Kwr), (II) Kunstraadsel (Kr). Zet de letters die u in de met rode letters aangegeven vakjes van het Kwr plaatst tevens in de overeenkomstige vakjes van de horizontale balk van het Kr. Vul verder de oplossingen op de vragen van het Kr in op de verticale balken. In het Kwr bestaan geen spaties tussen woorden, in het Kr zijn dit de groene vakjes. In het Kwr neemt een '- ' (koppel)teken geen plaats in. De 'lange ij' neemt 1 vakje in beslag. De oplossing is het woord van twintig letters op de horizontale balk van het Kr. Wij wensen u een fijne tijd & veel puzzelplezier!

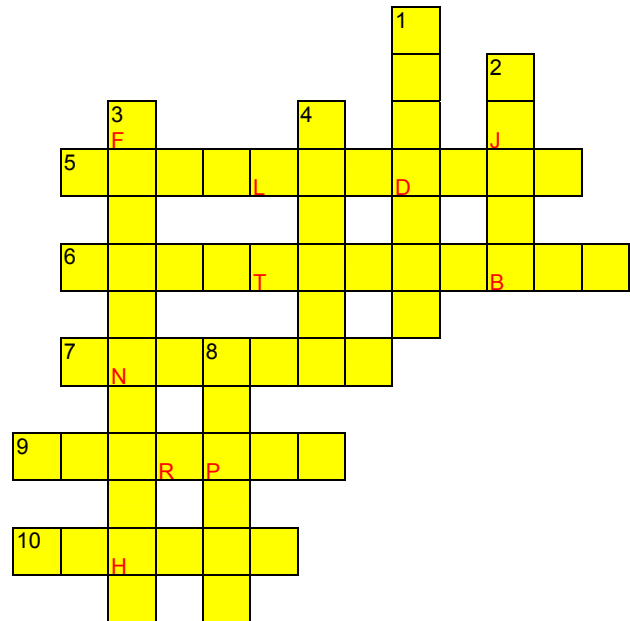
I. KRUISWOORDRAADSEL

Horizontaal

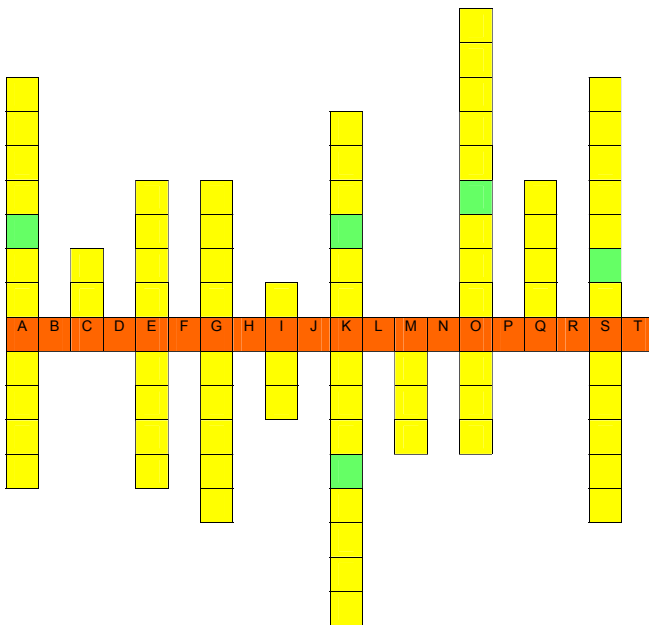
- 5 Toespraak waarin de spreker zich fel keert tegen misstanden. (11)
- 6 Ideeën laten opkomen als oplossing voor een probleem. (12)
- 7 Bemanning Apollo ... bouwde adapter voor kooldioxidefilters tijdens problematische vlucht naar de maan. (7)
- 9 Pater ... kreeg spreekwoord naar zich vernoemd vanwege zijn gevleugelde preken. (7)
- 10 Comedy ... Bekend Belgisch stand-upcomedy televisieprogramma. (6)

Verticaal

- 1 Luchtvaartpionier bouwde in 1900 vliegtuig dat ook werkelijk de vleugels klapperde (maar niet vloog). (7)
- 2 Groep ontsnapte gevangenen knutselt steevast explosieve hulpmiddelen in elkaar, in deze jaren '80 tv-serie. (1,4)
- 3 weg. Eerste Nederlandse talkshow, met Willem Duys. (4,2,5)
- 4 Hoofdrolspeler in beroemd boek van Daniël Defoe is waarschijnlijk gemodelleerd naar (belevenissen van) zeeman Selkirk. (6)
- 8 Op het juiste moment precies het goede doen. (6)

Henry en Lucas, © FLW 2013

II. KUNSTRAADSEL

Omschrijvingen

- A Leeuwerikstongen in Gelei (1973).
- C Repartee (gevatheid).
- E Ohio (1982).
- G Bak er een potje mee.
- I All That
- K Al di Meola, Paco de Lucia & John McLaughlin (1996).
- M 12 Minuten regel: Korte & Lange
- O "Roep u maar!" (1898 – 1976).
- Q It takes two to
- S Krankzinnig (1954).

OPLOSSINGEN NOVEMBER

CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 1) Brecht 3) Kansloos 8) Tutu 9) Pas 10) Brits 11) Terras 12) Fluitconcert
- 15) Trommeltjes 16) Iedereen 19) Kaal 20) Criterium.

Verticaal

- 1) Baardtrimmer 2) Hoogstandje 4) Sop 5) Sterrenstatus 6) Straatbeeld
- 7) Wereldorde 13) Col 14) Strik 17) Exit 18) Neen.

MENGLETERS

Er zijn dingen waarover ik niet eens met mezelf spreek. (Konrad Adenauer).

De winnaar van november is T.J.Mohl-de Boer uit Heemskerk

Stuur uw oplossing van een of beide puzzels vóór 8 januari 2014 naar de puzzelredactie van de Tribune; Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

IK BEN OPGELEID VOOR EN WAS WERKZAAM IN DE GROENSECTOR...

...TOT IK WERD ONTSLAGEN OMDAT HET GOEDKOPER WAS OM TAAGGESTRAFTEN MIJN WERK TE LATEN DOEN...

DUS BESLOOT IK DAN MAAR OM VIA DE CRIMINALITEIT TOCH NOG IN MIJN VAK AAN DE SLAG TE KOMEN...

NA MIJN VERDOORDELING TOT EEN TAAKSTRAF BLEEK DAT DE TAAGGESTRAFTEN WAREN VERVANGEN DOOR DE NOG GOEDKOPERE VRIJWILLIGERS DIE VERPLICHT IETS MOESTEN TERUGDOEN VOOR DE SAMENLEVING VOOR ZE EEN UITKERING KREGEN...

IK NATUURLIJK METEEN BIJSTAND AANGEVRAAGD MET DE MEDEDELING DAT IK MET MIJN OPLEIDING EN ERVARING ZEER GESCHIKT WAS VOOR VRIJWILLIGERSWERK IN DE GROENSECTOR...

NOU, MAAR HET WAS DUIDELIJK NIET DE BEDOELING DAT IK PLEZIER ZOU BELEVEN AAN MIJN VRIJWILLIGERSWERK! DIT HADDEN ZE NOG NOOIT MEEGEMAAKT...

NA LANG ZOEKEN HADDEN ZE WAT MENSEN OP EEN STINKENDE VUILNISBELT GEVONDEN DIE ZE NOG KONDEN ONTSLAAN ZODAT IK DAAR ALS VERPLICHT VRIJWILLIGER AAN HET WERK MOCHT...

OMDAT HET ALLEMAAL ZO LANG HEEFT GEDUURD EN MIJN UITKERING AL DIE TIJD WERD GEKORT, WAS IK, INMIDDELS DAKLOOS, NOODGEDWONGEN WEER IN DE CRIMINALITEIT BELAND...

...NU VERKOOP IK VRIJWILLIG ZWAVELSTOKJES, MAAR ALLEEN ALS HET HEEL HARD SNEEUWT EN UITSLUITEND TIJDENS DE KERSTPERIODE...

ONDERTUSSEN IN BANGLADESH...

DE REGERING, DE GEZAMENLIJKE KLEDINGINDUSTRIE EN ALLE ONDERBETAALDE WERKNEMERS, ALSMEDE DE EIGENAREN VAN SLECHT ONDERHOUDEN EN NIET GEÏNPECTEERDE FABRIEKSPANDEN PROTESTEREN TEGEN DE ERNSTIGE SOCIALE MISSTANDEN IN SOMMIGE WEST-EUROPESE LANDEN...

ZE ROEPEN OP OM NIET LANGER KLEDING TE LEVEREN AAN DEZE LANDEN...

UITBUITING, OK... MAAR ER ZIJN GRENZEN EN DIE ZIJN HIER Overschreden! EN MET HIER BEDOEL IK DAAR...

...OP DE FILIPIJNEN IS EEN INZAMELINGS-CAMPAGNE GESTART, IN DIVERSE AFRIKAANSE HONGERLANDEN ZITTE MENSEN SINDAAR TWEE WEKEN IN EEN GLAZEN HUIS... MALI OVERWEEGT HET STUREN VAN TROEFEN, KORTOM WERELDWIDE STEUN VOOR DE NEDERLANDSE SLACHTOFFERS...